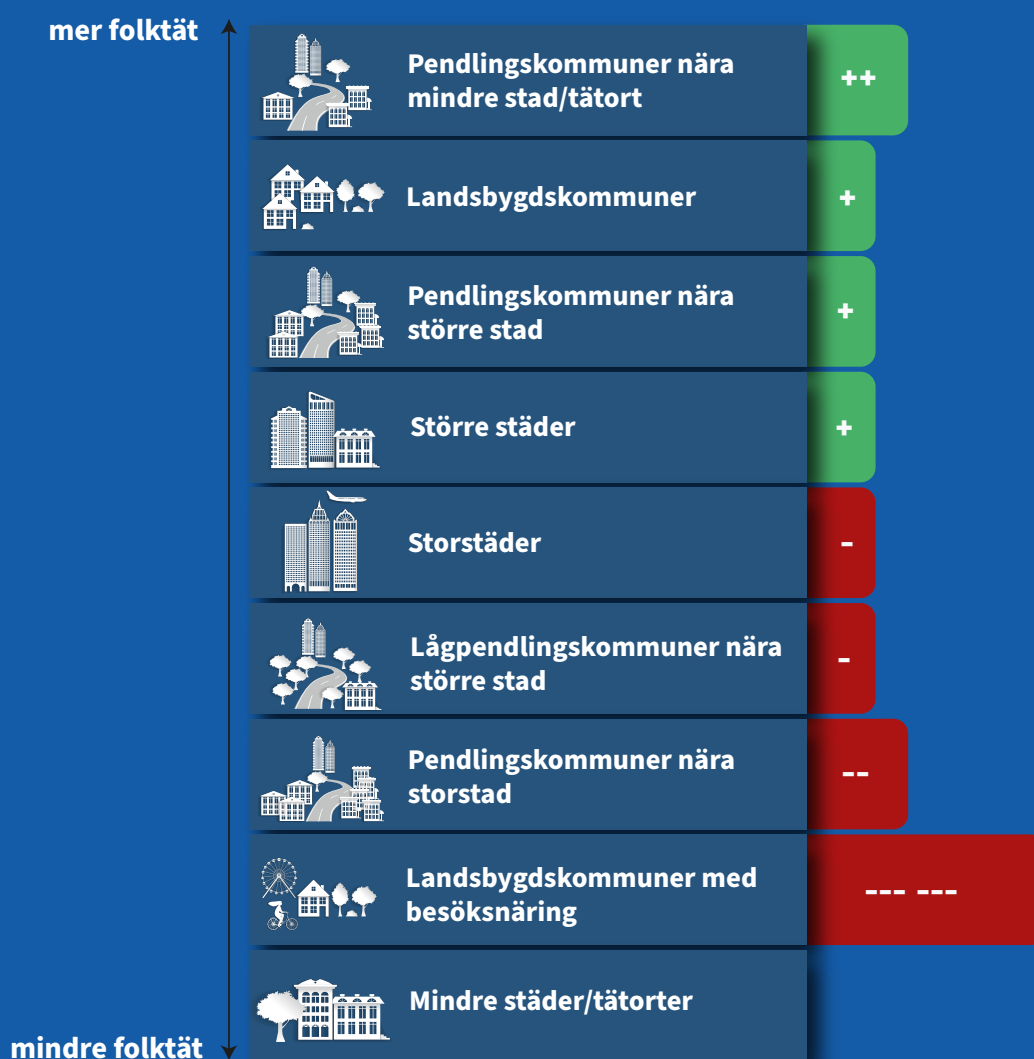

De företagsamma 2025

- I jämförda Sverige släpar kvinnors företagande efter.
- Hög arbetsbelastning gör att många småföretagare inte kan ta tillräckligt hand om den egna hälsan
- Flera privata arbetsplatser i Sverige sänker arbetslösheten!

Så har koncentrationen av företagsamma utvecklats mellan mitten av 2024 och mitten av 2025

Nima Sanandaji

Småföretagarnas

Riksförbund

Förord Ghazzan Ghaziri

Småföretagarnas Riksförbund är bildat av och drivs av småföretagare och vi vet därför vilka utmaningar en småföretagare möter i verkligheten. Vi företräder cirka 30 000 småföretag och är en vass aktör i den politiska debatten när det gäller att förbättra småföretagares villkor. Vår huvudsakliga uppgift är att skapa en tryggare, enklare och mer lönsam vardag för medlemmarna. Det uppnår vi både genom ett starkt näringspolitiskt engagemang och genom att erbjuda olika medlemsförmåner.

I denna rapport visar vi hur företagande kan bidra till en positiv ekonomisk utveckling, att detta är en kraft som kan utnyttjas mycket mera om vi tar oss an de hinder som finns. Tyvärr tyngs jobbskapande i Sverige av omfattande pålagor och regleringsbördor.

Trenden idag i det svenska samhället är att det tyvärr finns risk för att nyföretagandet bromsar in.

Som du kan läsa om i denna unika rapport jobbar den genomsnittliga företagaren mer än vad befolkningen gör, om de ens har ett jobb. En enkätundersökning som medlemmarna i Småföretagarnas Riksförbund har svarat på visar att många företagare mycket riktigt stressas så mycket att de själva inte har tid för återhämtning genom sommarsemester och vila. Det rimliga och ansvarsfulla mot den bakgrunden skulle vara att minska företagares belastning i form av skatter och regelverk, inte öka dem.

En annan fördjupning i rapporten handlar om jämställt företagande. Sverige betraktas ofta som ledande i jämställdhet men har samtidigt en påtaglig brist på kvinnor bland de företagare som har anställda. Detta återspeglar det faktum att systemet i Sverige är mindre öppet för företagande i kvinnodominerade delar av ekonomin, särskilt inom välfärden. En relevant lösning skulle vara att göra socialförsäkringar mer anpassade till företagares vardag - en reform som direkt skulle lyfta företagsamheten generellt och då särskilt bland kvinnor.

Konkreta reformer krävs för att stimulera fler att bli företagsamma. Det behöver i grunden bli tryggare, enklare och mera lönsamt att driva företag. Om så sker kommer fler ta steget att bli företagsamma och det blir därmed fler jobbskapare i landet.

Situationen idag är inte balanserad. Den som är företagare har ansvar för sina anställdas ohälsa, även om denna är resultatet av slagsmål eller en Schönheitsoperation. Den som själv är företagare har ett stort ansvar för andra men svagt eget skydd om denne själv

skulle drabbas av sjukdom.

Reformer som minskar företagares stress och gör det mera lönsamt att driva företag är nyckeln till konkret förbättring. Exempel på angelägna åtgärder är:

- Socialförsäkringarna måste bli mera företagaranpassade.
- Systematiskt arbete med regelförenkling behövs.
- Underlätta företagares tillvaro, med färre kontroller, minskade skatter och färre pålagor.
- Kommunala tillsynsavgifter ska inte tas ut om inte tillsyn sker och måste dessutom minimeras.
- Lagen om offentlig upphandling behöver anpassas till småföretagarna.
- Gör det enklare för småföretag att investera i andra småföretag.

Höganäs i augusti 2025

Ghassan Ghaziri

Förbundsordförande Småföretagarnas Riksförbund

Sammanfattning

- I Sverige finns 346 100 *företagsamma*, personer som driver privata arbetsplatser med minst en och upp till 49 anställda. *Företagsamma* är viktiga för svensk ekonomi genom att kommuner med större andel företagsamma har högre förvärvsfrekvens och färre arbetslösa. En procent högre andel företagsamma som andel av de vuxna är länkad till 1,2 procentenheter lägre andel inskrivet arbetslösa. Bland utrikesfödda är effekten mer än dubbelt så stor, 2,8 procentenheter lägre andel inskrivet arbetslösa för varje procent fler av kommunens invånare som är företagsamma.
- Sverige har haft en marginell ökning av *företagsamma* över senare tid, men det går långsamt. Ett större lyft behövs för att nå ambitionen att var tjugonde vuxen blir en jobbskapare. I så fall skulle arbetslösheten minska med 25 900 personer, visar en analys baserat på mönstret bland samtliga kommuner i Sverige. Företagsamheten stagnerar eftersom det är tungt att vara företagare i Sverige.
- Denna rapport fokuserar på att Sverige har få kvinnor bland företagare, särskilt bland de företagare som har anställda. Det är 30 procent av samtliga företagare som är kvinnor i Sverige. Bland soloföretagare är andelen 34 procent, men bland företagare som har anställda är det bara 22 procent. Trots jämställda värderingar ligger Sverige efter övriga Europa sett till kvinnors företagande. Socialförsäkringar mera anpassade till företagares förutsättningar skulle lyfta företagandet generellt och då särskilt bland kvinnor.
- Småföretagarna är Sveriges hårdast arbetande grupp eftersom de måste utföra själva jobbet med att driva och utveckla företaget samt även ta ansvar för att hantera administration och krav från offentlig byråkrati. Varje genomsnittlig arbetsvecka jobbar en typisk företagare en halv arbetsdag (3,9 timmar) extra, jämfört med en anställd.
- En unik enkätundersökning med svar från medlemsföretag bland Småföretagarnas Riksförbund visar att många företagare saknar tid för en ordentlig semestervila. Fyra av tio företagare kan inte ta ut en längre sammanhängande semester i sommar. Stressen finns även under arbetsveckorna då hälften av företagarna inte regelbundet kan ta ut två helgdagar ledigt per vecka.
- Behovet av reformer som minskar företagares stress är påtagligt. Mer än sex av tio av medlemsföretagen som besvarade enkäten menar att reformer som leder till minskad regelbörda skulle minska deras stress som företagare. Drygt sju av tio svarar att socialförsäkringar som är mer anpassade till företagares vardag kan minska deras stress.

- Mellan mitten av 2024 och fram till mitten av 2025 har andelen *företagsamma* i den genomsnittliga kommunen i respektive län ökat något, särskilt i Västerbottens, Gävleborgs, Örebro och Södermanlands län. De län som inte upplevt en betydande tillväxt är Uppsala, Norrbottens och Östergötlands län.
- I en del enskilda kommuner har det skett en försvagning i andelen *företagsamma*, särskilt i de kommuner som förlitar sig mycket på turism. Andelen har, jämfört med förra året, försvagats kraftigt i **landsbygdskommuner med besöksnäring**. Även i **pendlingskommuner nära storstad, storstäder och långpendlingskommuner nära större stad** har andelen *företagsamma* minskat något i genomsnitt. Andelen *företagsamma* har samtidigt jämfört med föregående år ökat i kategorierna **pendlingskommuner nära mindre tätort, i landsbygdskommuner utan besöksnäring samt i pendlingskommuner nära större stad samt i större städer**.
- *Företagsamma* spelar en avgörande roll på arbetsmarknaden, men har själva ofta många arbetade timmar, brist på sömn samt brist på vila under helger och sommar. För att skapa ett lyft i företagsamheten och därmed få fart på jobbskapande behövs konkreta reformer som underlättar företagares liv. Till att börja med behöver socialförsäkringarna bli mera företagaranpassade, så att fler i allmänhet och särskilt bland kvinnor stimuleras till företagande. En särskild fråga är att modernisera socialförsäkringsskyddet för gravida.
- Systematiskt arbete med att bättre förstå det typiska företags regelbörda och verka för att minska den behövs, det sker redan i viss mån med regeringens Implementeringsråd. Det gäller att undvika försämringar. En diskussion förs som exempel om att sänka gränsen för karensavdrag vid sjukfrånvaro, vilket skulle innebära att självrisken i sjukförsäkringen vältras över på arbetsgivaren. Regelverk som gör det krångligare, dyrare och mindre lockande att vara *företagsam* måste undvikas.

De företagsamma 2025

- I jämställda Sverige släpar kvinnors företagande efter.
- Hög arbetsbelastning gör att många småföretagare inte kan ta tillräckligt hand om den egna hälsan
- Flera privata arbetsplatser i Sverige sänker arbetslösheten!

Nima Sanandaji

Småföretagarnas

Riksförbund

Innehållsförteckning

Förord Ghazzan Ghaziri	2
Sammanfattning	4
Innehållsförteckning	7
Inledning	8
Reformer behövs för att avlasta de hårt arbetande företagsamma	11
Jämställda Sverige ligger efter sett till kvinnors företagande	15
Företagsamma stärker den lokala arbetsmarknaden	19
Utveckling av företagsamma	23
Reformer för fler företagsamma	26
Referenser	29
Appendix A. Sveriges kommuner rankade efter andel företagsamma per invånare i åldrarna 20–79 år	30
Appendix B. Andel företagsamma i mindre städer/tätorter samt glesbygdskommuner	39
Appendix C. Andel företagsamma i större städer samt kommuner nära större stad	46
Appendix D. Andel företagsamma i storstäder och storstadsnära kommuner	53

Inledning

Småföretagarnas Riksförbund har utvecklat måttet *företagsamma* för att mäta aktivt företagande. Detta mått definieras som **privata arbetsplatser med säte i en svensk kommun och som har minst en anställd**. Begreppet är inte direkt kopplat till begreppet företag, eftersom exempelvis ett företag med 5 olika arbetsplatser ses som 5 företagsamma. I rapporten *De Företagsamma – Sveriges 350 000 Jobbskapare*, som utkom i slutet av 2019 kunde vi visa att koncentrationen av *företagsamma* (andel företagsamma bland befolkningen i åldrarna 20–79 år) i Sveriges 290 kommuner har en betydligt starkare koppling till utfall på arbetsmarknaden än det traditionella måttet på företagande (andel företagare bland förvärvsarbetande).¹

Även våra senare undersökningar har visat att det finns en stark koppling mellan andelen av befolkningen i olika kommuner som är *företagsamma* och utfallet på arbetsmarknaden. Ju fler *företagsamma*, desto högre förvärvsfrekvens och desto lägre arbetslöshet. Särskilt stor är effekten bland de utrikes födda, som har klart högre arbetslöshet än svenskfödda.

Det aktiva företagandet är tydligt kopplat till utfallet på arbetsmarknaden i Sveriges kommuner, vilket är i linje med det budskap som Småföretagarnas Riksförbund länge har lyft fram om att små och medelstora företag är de främsta jobbskaparna i landet.

Analysen av de *företagsamma* baseras på att mäta antalet privata arbetsplatser med minst en anställd och med säte i en svensk kommun. Det omfattar alltifrån frisörer till restauranger, butiker, verkstäder och konsultverksamheter. Måttet är inkluderande, då en cafékedja som driver tio caféer runtom i Sverige motsvarar tio arbetsplatser med varsin företagsam (cheferna som driver caféerna), trots att det juridiskt bara rör sig om ett företag.

En ytterligare fördel med måttet *företagsamma* är att fokus inte ligger på var bolag formellt är registrerade utan var verksamheten sker. Småföretagarnas Riksförbund mäter antalet *företagsamma* runtom i Sverige genom specialbeställningar från Statistiska Centralbyrån, SCB, med utdrag från företagsregistret.²

---

¹ Småföretagarnas Riksförbund (2019).

² Antalet arbetsplatser med mellan 1 och 49 anställda, som har sitt säte i olika svenska kommuner, mäts. Då målsättningen är att mäta aktiva småföretag i det privata näringslivet exkluderas följande arbetsplatser i mätningen: värdepappersfonder, ekonomiska föreningar, bostadsrättsföreningar, kooperativa hyresrättsföreningar, europakooperativ, ideella föreningar, samfälligheter, registrerade trossamfund, familjestiftelser, övriga stiftelser och fonder, statliga enheter, kommuner, kommunalförbund, landsting, allmänna försäkringskassor, offentliga korporationer och anstalter, hypoteksföreningar, regionala statliga myndigheter, oskiftade dödsbon, försäkringsföreningar samt arbetslöshetskassor.

I Sverige finns relativt få företagsamma, sammanlagt 346 102 personer som driver privata arbetsplatser med minst en anställd och upp till 49 anställda. Detta motsvarar knappt 4,59 procent av den vuxna befolkningen vid mätningen i mitten av 2025.

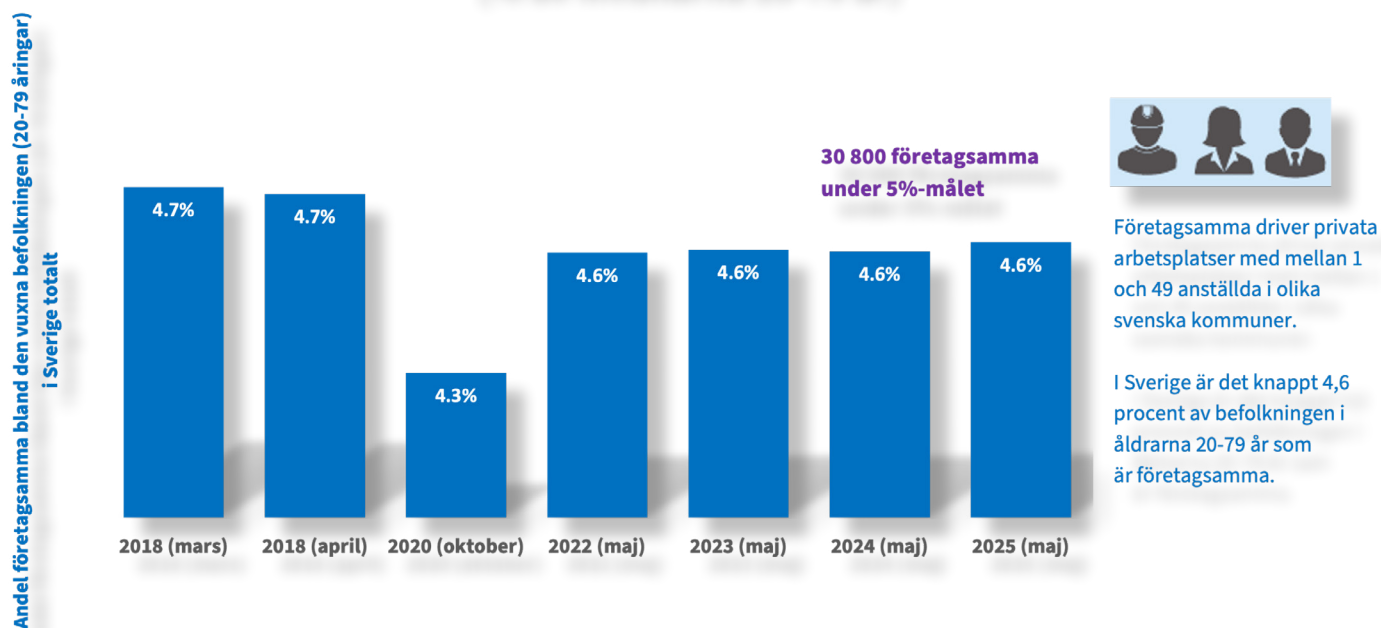
I Sverige finns relativt få *företagsamma*, sammanlagt 346 102 personer som driver privata arbetsplatser med minst en anställd och upp till 49 anställda. Detta motsvarar knappt 4,59 procent av den vuxna befolkningen för mätningen i mitten av 2025. Det är en marginell ökning från 4,57 procent sedan mitten av 2024 (se figur 1). Denna grupp har en nyckelroll i svensk ekonomi eftersom en stor del av tillväxt och jobbskapande uppstår ur denna grupp.

Som framgår av figur 2 domineras *företagsamma* av riktigt små företag, då nära sju av tio har mellan en och fyra anställda. Soloföretagare och de som har ett fåtal anställda spelar således en avgörande roll på arbetsmarknaden. Det är ofta individer som både hanterar arbetet med verksamheten och mycket av administrationen på egen hand.

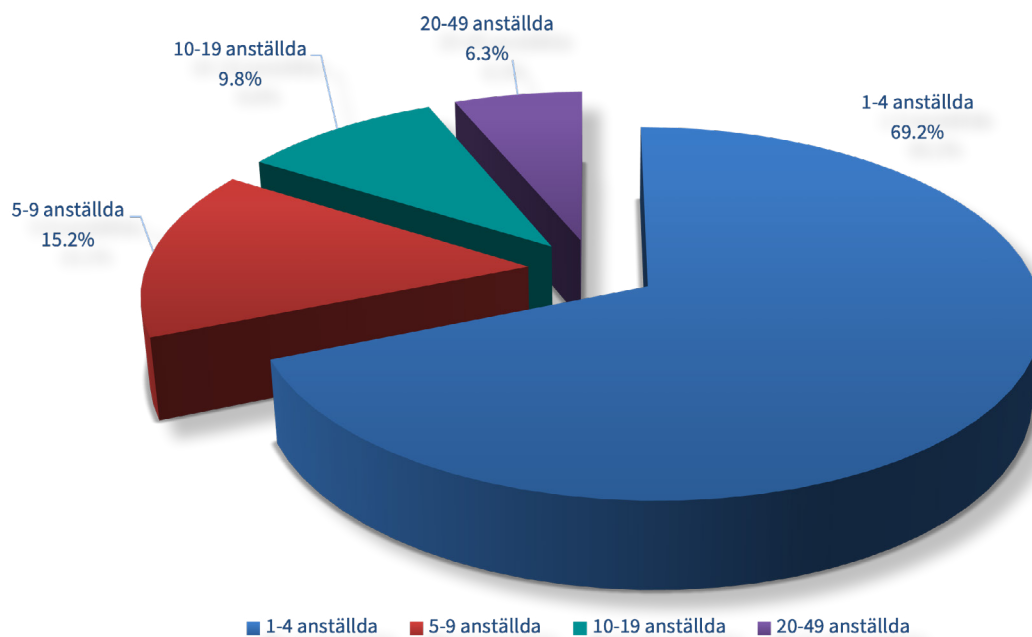
Sverige står inför betydande utmaningar kring att skapa bättre näringspolitik, som stimulerar fler individer att bli jobbskapare. Utmaningen har en tydlig geografisk dimension, då fler företagsamma särskilt behövs i de mer glesbefolkade delarna av landet. Småföretagarnas Riksförbund har i flera år argumenterat för att det saknas helhetsperspektiv i Sveriges näringspolitik. Tillväxt och utveckling sker framför allt i andra delar av landet. Tack vare sin stora och i regel köpstarka befolkning har tätbefolkade kommuner utvecklade marknader där olika tjänster och varor kan säljas lokalt.

Marknadernas storlek gör det möjligt för specialiserade företag inom olika näringar, främst tjänstesektorn, att växa fram. Högskolor och universitet finns i de större städerna, som också har en mer välutbildad befolkning. De mindre tätbefolkade kommunerna saknar dock inte förutsättningar för tillväxt. De har i stället närhet till omfattande naturresurser, billig mark och billiga bostäder. Efterfrågan på produkter skapade från naturtillgångar, i form av till exempel malm och skog, stiger runtom i världen. Grundförutsättningar för tillväxt finns därmed även i mindre städer och landsbygd, men urbaniseringstrenden motverkar detta.

**Figur 1. Företagsamma i Sverige
(% av invånarna 20-79 år)**

**Figur 2. Fördelningen av Sveriges Företagsamma
mitten av 2025**

Reformer behövs för att avlasta de hårt arbetande företagsamma

Företagare är en ovanligt hårt arbetande grupp, som ofta inte har lika mycket tid för vila och ledigheter jämfört med anställda. I figur 3 visas skillnaden i faktiskt arbetad tid i genomsnitt bland företagare och anställda. Medan en typisk arbetsvecka i teorin är 40 timmar är antalet arbetade timmar i genomsnitt enbart 30,5 per person som är anställd.

Det reflekterar de många helgdagar som finns, semesterdagar, frånvaro av olika skäl samt att vissa jobbar deltid. Företagare jobbar i genomsnitt 34,4 timmar, det vill säga fyra timmar mer per dag.

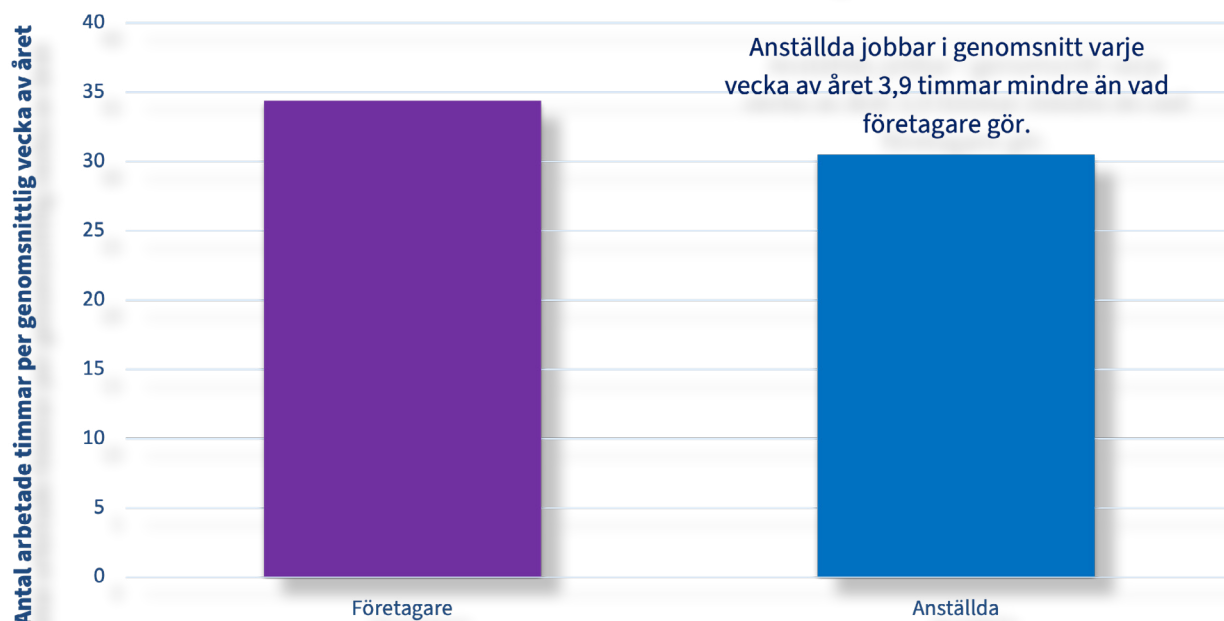

Varje genomsnittlig arbetsvecka, jobbar en typisk företagare i Sverige en halv arbetsdag (3,9 timmar) mer än en genomsnittlig anställd.

Varje genomsnittlig arbetsvecka jobbar en typisk företagare i Sverige en halv arbetsdag (3,9 timmar) mer än en genomsnittlig anställd. Företagare har nämligen inte bara ansvaret att utföra arbetsuppgifter, utan också att ta hand om omfattande administration och regelkrångel som är associerat med att driva eget.

Som konsekvens har många företagare inte tid för regelbunden sömn, vila eller semester. Inför denna rapport har en enkätundersökning besvarats av medlemsföretag vid Småföretagarnas Riksförbund. Enkätundersökningen genomfördes i juni 2025 och besvarades av 140 medlemsföretag.

Figur 3. Faktisk medelarbetstid under genomsnittlig vecka av året inklusive ledighet

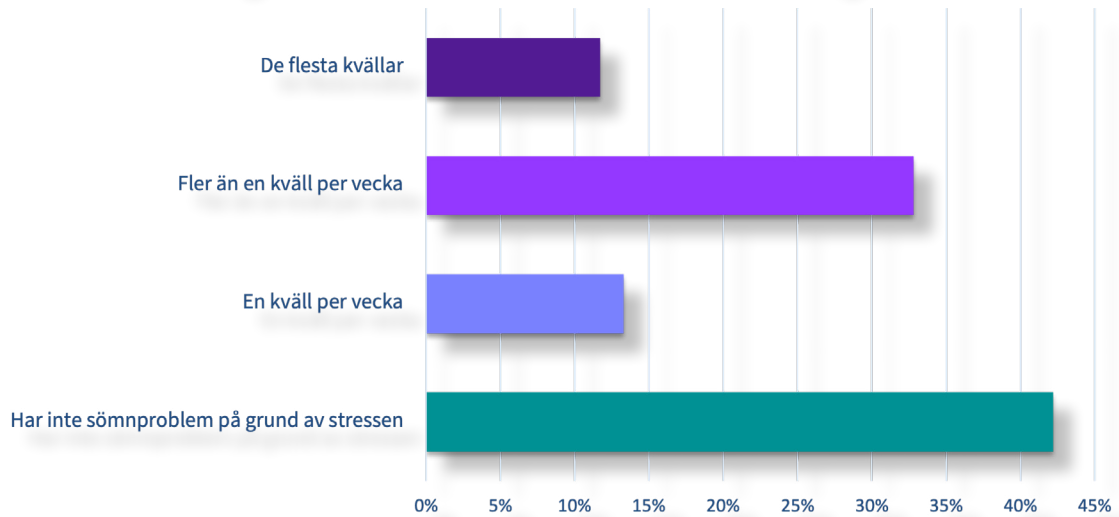
Källa: SCB och egna analyser.

Enkätundersökningen finner att två tredjedelar (66 procent) av medlemsföretagarna upplever att arbetsbördan är så hög att den minskar förutsättningarna att ta hand om den egna hälsan.

Som visas i figur 4 är det en minoritet på 42 procent av företagarna som inte har sömnproblem på grund av stressen att driva företag. Sammanlagt 58 procent upplever denna stress i vardagen. Nära hälften (45 procent) av företagarna svarar att de under mer än en kväll i veckan eller de flesta kvällar har svårt att sova på grund av stressen att driva ett företag.

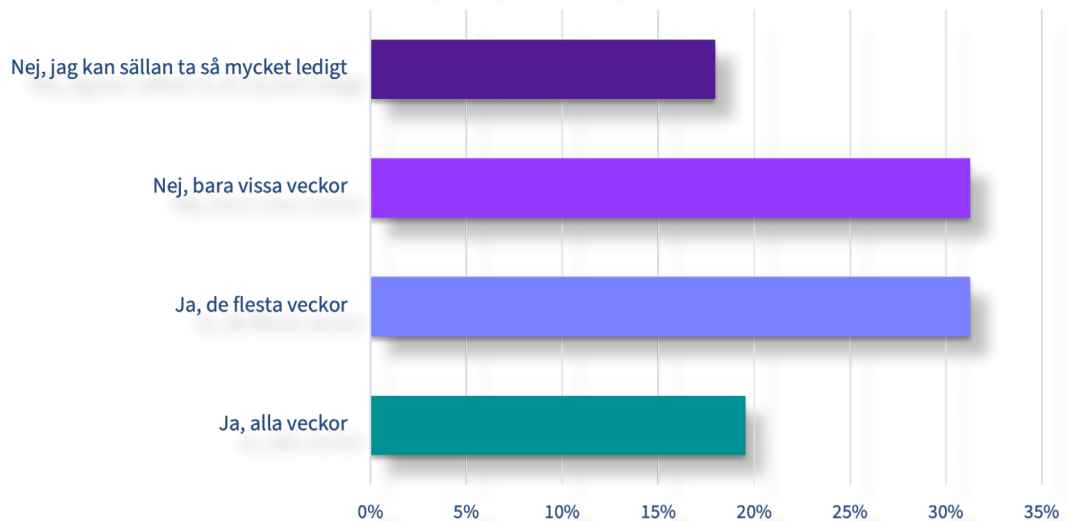
Företagare kämpar ofta med att finna tid för vila i vardagen. I figur 5 visas andelen företagare som regelbundet kan ta helgen ledigt. Anmärkningsvärt nog kan nära hälften (49 procent) av företagarna bara ibland eller sällan ta två helgdagar ledigt per vecka.

Figur 4. Så stor andel har svårt att sova på grund av stressen att driva ett företag

Enkätundersökning besvarad av 140 medlemsföretag i Småföretagarnas Riksförbund

Figur 5. Andel företagare som typiskt kan ta ut två helgdagar ledigt per vecka

Enkätundersökning besvarad av 140 medlemsföretag i Småföretagarnas Riksförbund

Som resultat av den höga arbetsbelastningen är det många företagare som har svårt att finna tid för en längre sammanhängande semester. Nära fyra av tio företagare (38 procent) kan inte ta ut en längre sammanhängande semester.

Socialförsäkringar som är mer anpassade till företagares vardag och minskat regelkrångel krävs, så att fler företagsamma finner tid till vila i helgen och under semestern. En sådan förändring krävs för att det ska bli mer lockande att vara företagare.

Lösningar behövs för att minska företagare stress. I enkätundersökningen framkommer att den klara majoriteten (61 procent) av medlemsföretagen menar att reformer som leder till minskad regelbörda skulle minska stressen. En ännu större majoritet (71 procent) svarar att socialförsäkringar som är mer anpassade till företagares vardag kan minska deras stress som företagare.

Socialförsäkringar som är mer anpassade till företagares vardag och minskat regelkrångel krävs således, så att fler företagsamma kan ha tid till vila i helgen och under semestern. Se mera under avsnittet ”Reformer” nedan.

Förändringen kommer inte av sig själv, för att Sverige ska få fler företagsamma krävs reformer som underlättar. Det behöver bli tryggare, enklare och mera lönsamt att driva företag. Att minska på företagares stress är en viktig del av näringspolitiken.

Jämställda Sverige ligger efter sett till kvinnors företagande

Sett till värderingar är de nordiska länderna bland de allra mest jämställda i världen. Även historiskt har kvinnor haft starkare äganderätt och rätt att utöva yrken i de nordiska länderna. Mot den bakgrunden är det minst sagt förvånande att Norden i allmänhet och särskilt Sverige tenderar att ha en låg andel av företagare med anställda som är kvinnor, medan typiskt länderna i centrala Europa ligger före.

Förklaringen är att Sverige har relativt lite företagande i välfärden, eftersom den i Sverige ingår i offentlig sektor. Medan välfärdsmarknaden i Sverige delvis öppnats upp för företagande, finns fortfarande omfattande nivå av offentligt utförande. Det finns därmed få företag i välfärden, särskilt mindre självständiga aktörer. Till detta bidrar även höga skatter samt socialförsäkringar som inte är utformade utifrån kvinnors förutsättningar. Dessa faktorer är medverkar till att arbete och företagande begränsas i allmänhet och då särskilt bland kvinnor.³ Se även avsnittet ”Reformer” nedan.

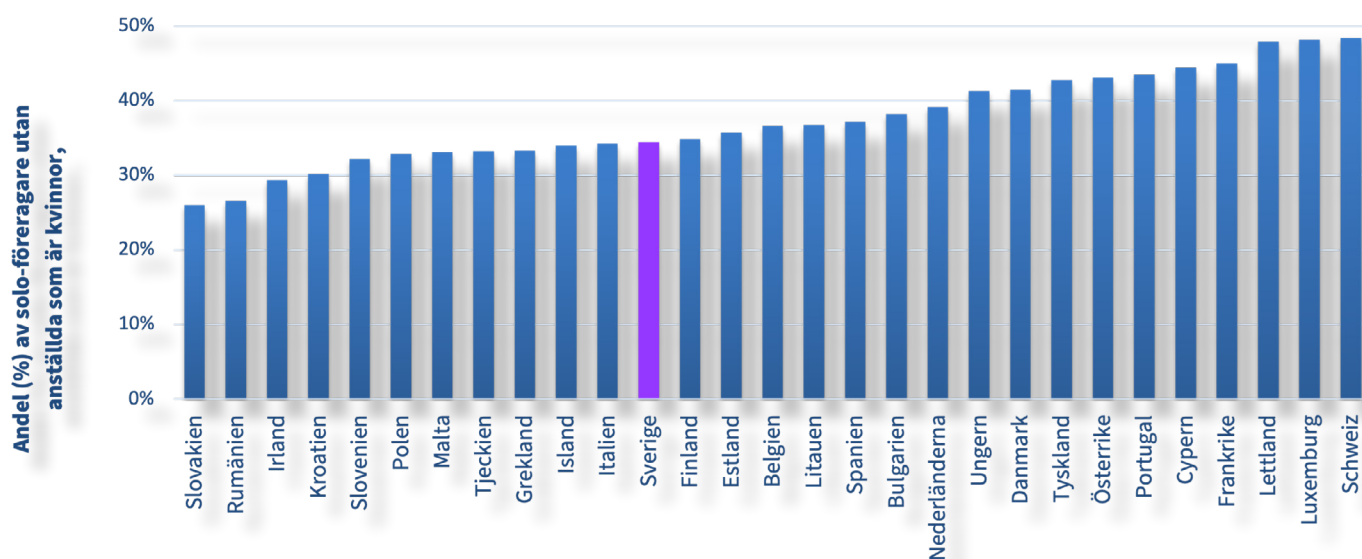
Bland företagare i allmänhet, inklusive soloföretagare, är en tredjedel kvinnor i Sverige. Det är som visas i figur 6 en relativt medelmåttig siffra och kan jämföras med ledarna Schweiz, Luxemburg och Lettland där närmare hälften (48 procent) av företagarna är kvinnor.

Figur 7 visar en europeisk jämförelse, över andelen kvinnor bland de företagare som har anställda. Näst efter Malta, Slovakien och Litauen **har Sverige lägst andel kvinnor bland de företagare som har anställda**. Endast drygt en femtedel, 22 procent, av företagarna med anställda är kvinnor trots att Sverige uttalat framställs som ett jämställt land. I Rumänien och Island ligger andelen på samma låga nivå som i Sverige. Estland, Ungern, Danmark och Finland är de övriga europeiska länder där mindre än en fjärdedel av företagare med anställda är kvinnor. Om vi ser till hela populationen av företagare är 30 procent kvinnor i Sverige. Bland soloföretagare är andelen 34 procent, men bland företagare som har anställda är det bara 22 procent. Detta visar på ett mönster där relativt få kvinnor blir företagare, och där kvinnor som blir företagare är mindre benägna att expandera verksamheten till att anställda personer förutom företagaren själv.

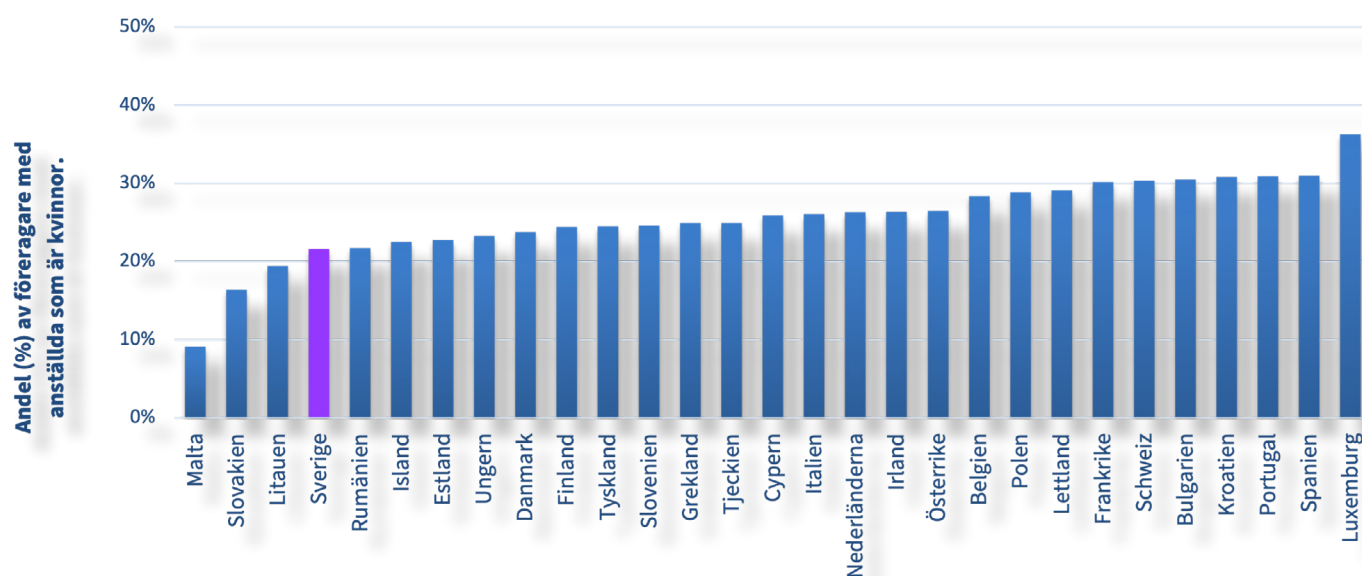
³ Sanandaji (2018).

Figur 6. Andelen kvinnor bland solo-företagare utan anställda

Källa: Eurostat och egna analyser.

Figur 7. Andelen kvinnor bland företagare med anställda

Källa: Eurostat och egna beräkningar.

Internationell forskning stödjer tesen att skillnaden i hur väl företagare och anställda täcks av socialförsäkringar påverkar benägenheten att starta företag.⁴ Reformen som förbättrar företagares möjligheter att försäkra exempelvis sin hälsa har också visats leda till en påtaglig ökning av framför allt kvinnors företagande.⁵ De tre forskarna Dominique Anxo, Thomas Ericson och Andreas Mångs har noterat att: ”Om det politiska målet är att öka kvinnors företagande i Sverige bör policyåtgärder i huvudsak inriktas mot åtgärder som harmoniserar socialförsäkringsvillkoren mellan företagare och anställda”.⁶

Det är synd att policydebatten i Sverige har fokus på reformer som försämrar snarare än förbättrar förutsättningarna för jobbskapare. En diskussion förs i skrivande stund om att sänka gränsen för karensavdrag vid sjukfrånvaro. Detta skulle innebära att självrisken i sjukförsäkringen vältras över på arbetsgivaren.

Svagt socialförsäkringsskydd för företagare är ett problem i allmänhet, och kan särskilt komma att minska kvinnors förutsättningar att välja företagande.

Vad som ofta bortses ifrån är att de arbetsgivare som är småföretagare ofta själva har en utsatt situation sett till socialförsäkringar.

Som företagare tar man risker när man väljer att satsa på sin företagsidé. För att våga ta risker måste man också säkerställa att det finns skyddsnät och trygghetsbuffertar om företaget under perioder inte går som det var tänkt. De sociala förutsättningarna regleras inom ramen för den svenska arbetsmarknaden. Det är här viktigt att uppnå en upplevd rättvisa mellan ägare, arbetsgivare och anställda. Både företagarens och de anställdas sociala trygghet i kombination med personlig utveckling är ett grundfundament för att skapa en verksamhet som blir meningsfull, begriplig och hanterbar.

Det är därför anmärkningsvärt att utformningen av dagens trygghetssystem misstänkliggör och begränsar företagarens/företagarens möjligheter att hitta en god balans mellan de anställdas trygghet, företagarens trygghet och företagets utveckling.

⁴ Se exempelvis Ilmakunnas och Kanninen (2001) samt Audretsch m.fl. (2002).

⁵ Wellington (2001); Velamuri (2008); Andersson-Skog m.fl. (2011).

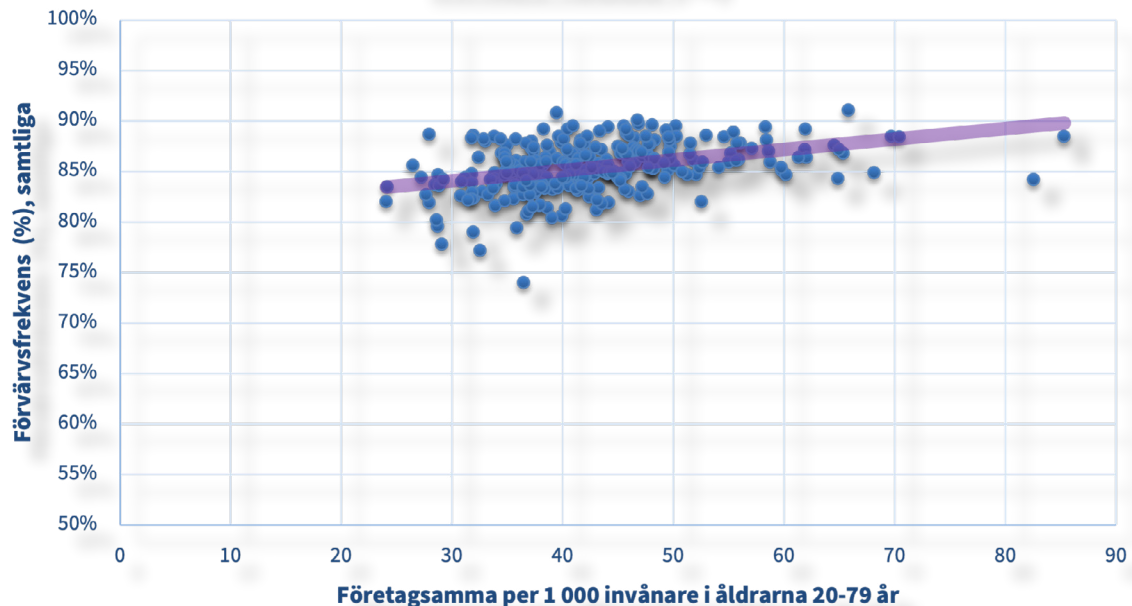
⁶ Anxo, Ericson och Mångs (2011), s. 22.

För att företagare ska kunna bygga en framgångsrik kultur behöver det finnas ett socialt skyddsnät som är tryggt, flexibelt och rättvist för både företagare och anställda. Svagt socialförsäkringsskydd för företagare är ett problem i allmänhet, och kan särskilt komma att minska kvinnors förutsättningar att välja företagande. Att vältra över kostnader och risker på företagsamma är inte lösningen för att skapa en bättre arbetsmarknad. Policyreformer behöver i stället fokusera på att stärka företagares egna socialförsäkringar. Det ska vara enklare och mindre riskfritt att vara en jobbskapare, inte dyrare och mer riskfyllt.

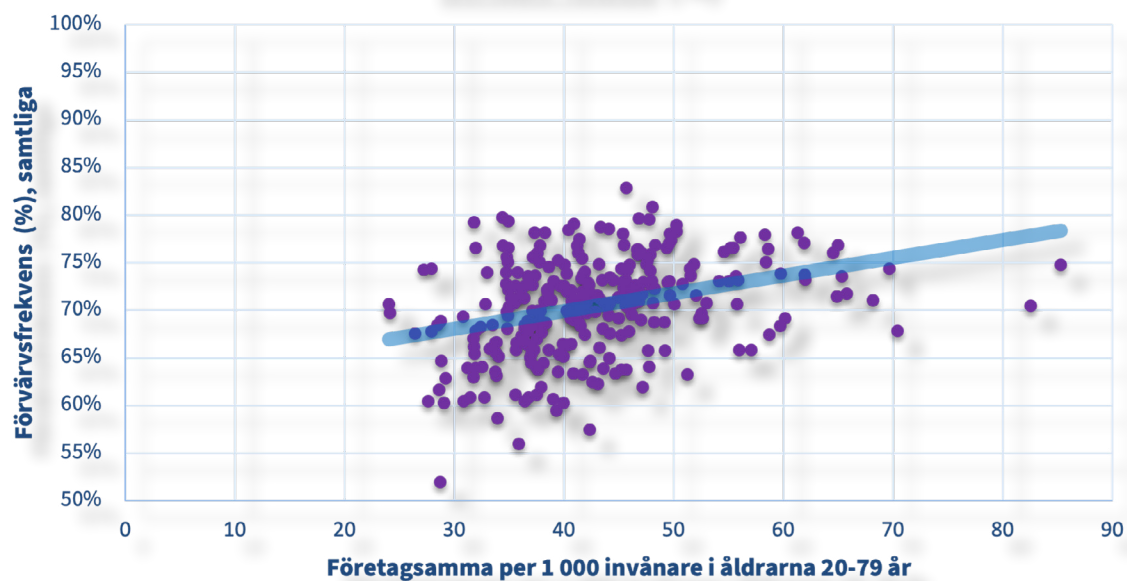
Företagsamma stärker den lokala arbetsmarknaden

Figur 8 och 9 illustrerar sambandet för inrikesfödda respektive för utrikesfödda. I kommuner med en högre andel företagsamma är också förvärvsfrekvensen högre. En procent högre andel företagsamma är korrelerad till 1,0 procent högre förvärvsfrekvens bland inrikesfödda, och inom gruppen utrikes födda till 1,9 procent högre förvärvsfrekvens.

Figur 8. Företagsamma och andel sysselsatta, inrikes födda (%)

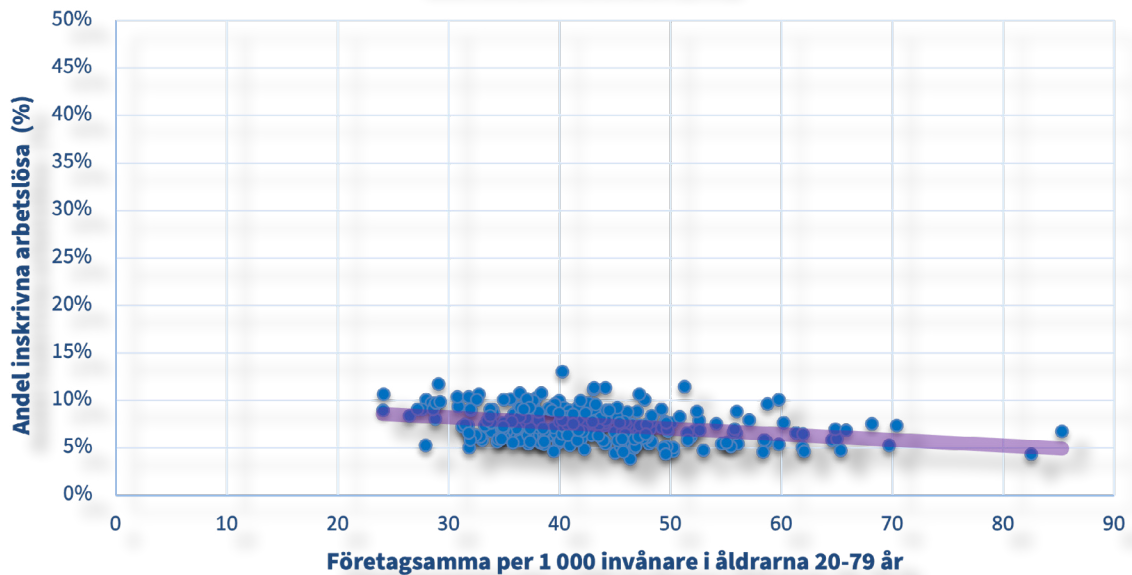

Figur 9. Företagsamma och andel sysselsatta, utrikes födda (%)

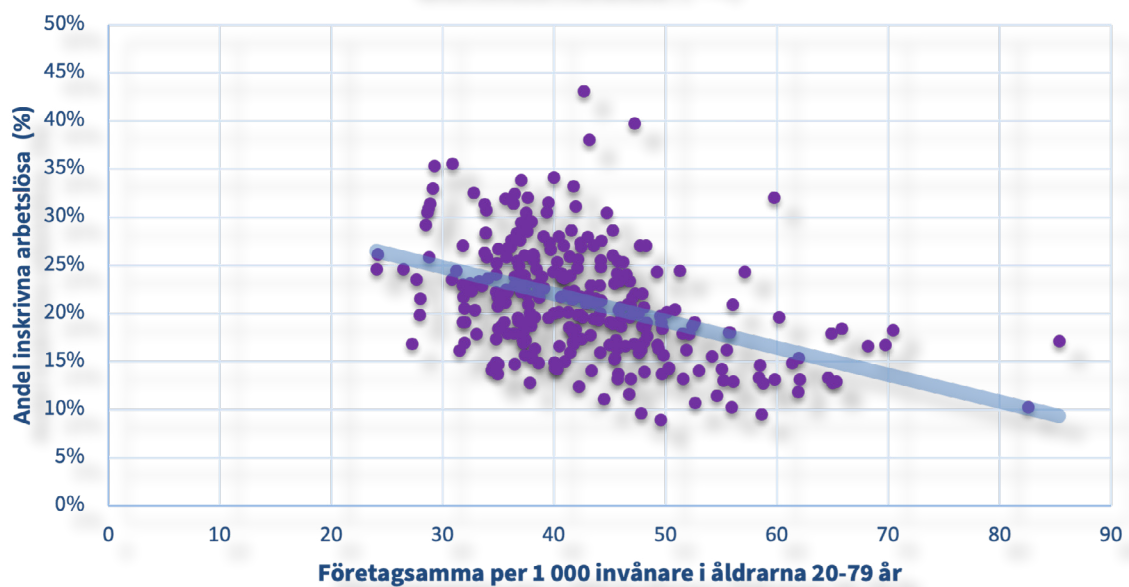

En procent högre nivå av företagsamma per capita, som andel av befolkningen i åldrarna 20–79 år, korrelerar mot knappt 1,2 procentenheter lägre andel arbetslösa. För de inrikes födda visas sambandet i figur 10, varje procent högre andel företagsamma är korrelerad till 0,6 procentenhet lägre andel arbetslösa. Figur 11 visar sambandet bland de utrikes födda, bland vilka varje procent högre andel företagsamma på kommunal nivå är korrelerad till hela 2,8 procent lägre andel inskrivna arbetslösa.

**Figur 10. Företagsamma och arbetslöshet,
inrikes födda (%)**

**Figur 11. Företagsamma och arbetslöshet,
utrikes födda (%)**

Beräkningarna visar att om Sverige når att en av tjugo vuxna driver en privat arbetsplats, kommer arbetslösheten minska med 25 900 personer.

Om andelen företagsamma ökade till 5 procent av den vuxna befolkningen i Sverige, skulle det motsvara en ökning med 0,41 procentenheter jämfört med dagens nivå. Baserat på det linjära sambandet mellan andelen arbetslösa och företagsamma bland landets kommuner, kan det uppskattas att en sådan höjning av andelen företagsamma skulle leda att arbetslösheten minskar från 6,80 till 6,31 procent. Antalet arbetslösa var 358 901 i maj 2025. Om nivån sänks från 6,80 till 6,31 procent skulle det motsvara en minskning av antalet med cirka 25 900 arbetslösa.

Utveckling av företagsamma

Andelen företagsamma har mätts med SCB:s hjälp i slutet av maj 2025 med samma metodik som tidigare år. I figur 12 illustreras utvecklingen sedan förra året. En jämförelse av olika kommunkategorier visar att vissa har fått en försämring av andelen företagsamma. Det gäller särskilt kommuner med stort beroende av turism.

Även i kategorierna *pendlingskommuner nära storstad*, *storstäder* och *långpendlingskommuner nära större stad* har andelen företagsamma i genomsnitt minskat något. Andelen företagsamma har samtidigt jämfört med föregående år ökat i *pendlingskommuner nära mindre tätort*, i *landsbygdskommuner utan besöksnäring*, i *pendlingskommuner nära större stad* samt i *större städer*.

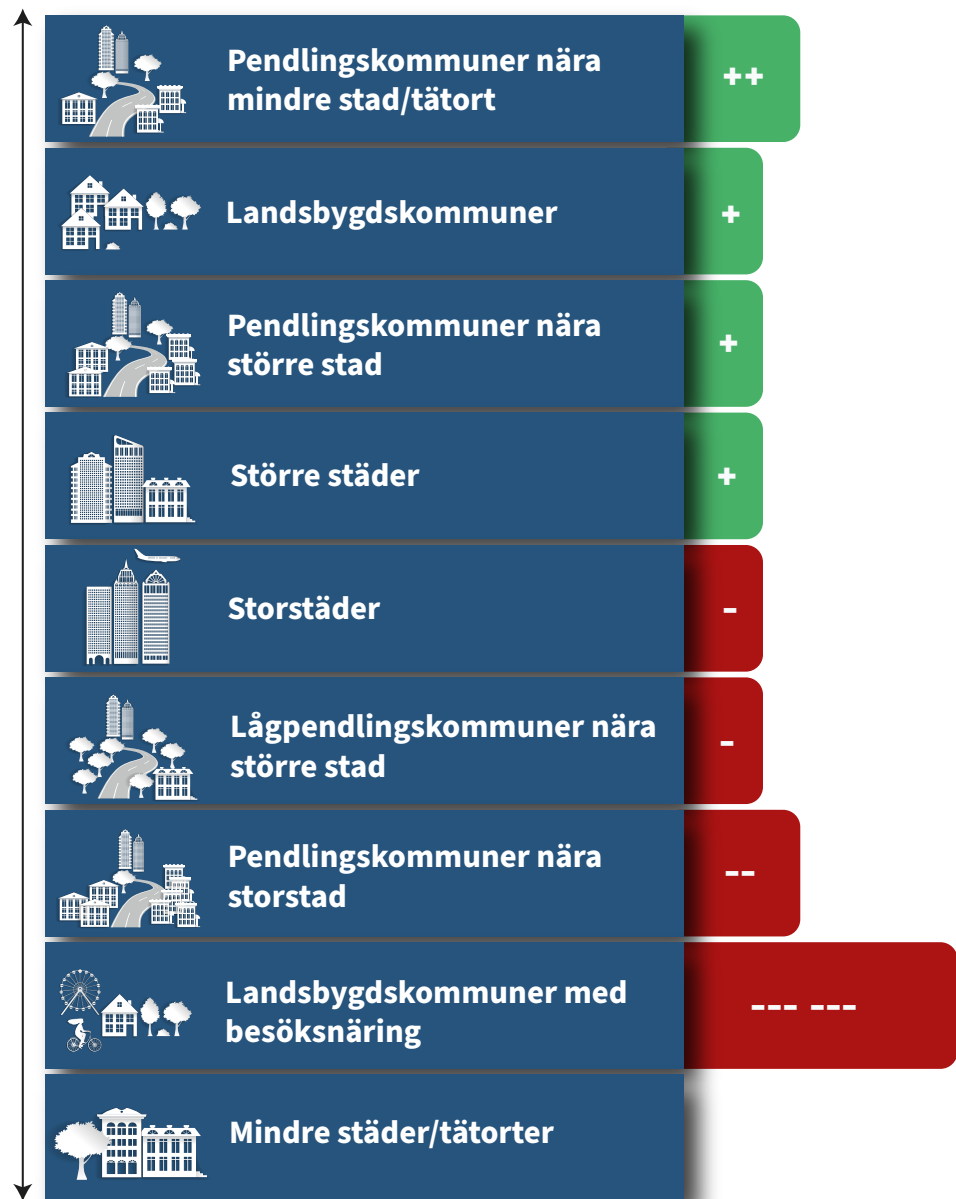
Om jämförelsen däremot sker på länsnivå är det som visas i tabell 1 inget län som har upplevt en nedgång. Uppsala, Norrbottens och Östergötlands län har ungefär lika många företagsamma som tidigare. I andra svenska län har andelen ökat. Särskilt kraftigt har andelen företagsamma ökat i Västerbottens, Gävleborgs, Örebro och Södermanlands län.

Att det inte har skett en minskning på länsnivå, men för vissa kommungrupper, visar att länen typiskt har en uppbyggnad med blandning av olika kommungrupper. I flertalet län finns exempelvis landsbygdskommuner med besöksnäring. Förändringen av företagsamma som sker i svenska kommuner, är således mer beroende av vilken kommuntyp det rör sig om – än vilket län kommunen ligger i. Detta är en viktig insikt om Sveriges ekonomiska geografi.

**Förändringen av företagsamma som sker
i svenska kommuner är mer beroende av
kommuntyp än vilket län kommunen ligger
i. Detta är en viktig insikt om Sveriges
ekonomiska geografi.**

Figur 12. Så har koncentrationen av företagsamma utvecklats mellan mitten av 2024 och mitten av 2025

Figuren visar utvecklingen av företagsamma per capita. Måttet är näringsidkare med minst en anställd, per tusen invånare i åldrarna 20-79 år. Varje plus eller minus motsvarar en förändring, i genomsnitt för respektive kommungrupp, med 0.1. En plus motsvarar därmed en fler företagsam per tio tusen invånare i åldrarna 20-79 år, i snitt för respektive kommungrupp, mellan maj 2024 och maj 2025.

Tabell 1. Genomsnittliga kommunen i respektive län: andel företagsamma i procent av invånarna i åldrarna 20-79 år

	Slutet av maj 2024	Slutet av maj 2025	Förändring (tiondelar procent)
Västerbotten	43,6	44,8	1,2
Gävleborg	40,7	41,7	0,9
Örebro	36,7	37,6	0,8
Södermanland	39,8	40,6	0,8
Västernorrland	40,0	40,7	0,7
Kronoberg	37,5	38,2	0,7
Dalarna	45,1	45,8	0,7
Blekinge	34,5	35,1	0,7
Västra Götaland	41,8	42,4	0,6
Gotland	48,7	49,2	0,5
Halland	45,3	45,8	0,5
Skåne	42,0	42,4	0,4
Stockholm	51,2	51,6	0,4
Jönköping	40,6	40,9	0,4
Kalmar	38,7	39,0	0,3
Värmland	36,6	36,8	0,2
Jämtland	56,2	56,4	0,2
Västmanland	36,6	36,8	0,2
Östergötland	39,9	40,0	0,1
Norrbottn	45,2	45,2	0,1
Uppsala	38,9	38,9	0,0

Reformer för fler företagsamma

Konkreta reformer krävs för att stimulera fler att bli företagare och företagsamma. Det behöver i grunden bli tryggare, enklare och mera lönsamt att driva företag. Om så sker kommer fler ta steget att bli företagare och det blir därmed fler jobbskapare i landet. Reformerna som minskar företagares stress och gör det mera lönsamt att driva företag är nyckeln till konkret förbättring. Den nytta som skapas för samhället omfattar ekonomisk tillväxt, fler förvärvsaktiva och färre i arbetslöshet.

- **Socialförsäkringarna måste bli mera företagaranpassade**, så att fler i allmänhet och särskilt bland kvinnor stimuleras till företagande. Reglerna i socialförsäkringslagstiftningen är i många fall väldigt snåriga och tolkningen av dem inte alltid förutsägbar. Det är inte ovanligt att företagare, som drabbas av sjukdom eller arbetslöshet, plötsligt inser att det sociala skyddsnätet inte ger den trygghet som man förväntat sig. Tydliga och klara regler är grundläggande. Reglerna behöver utformas och tillämpas med en större förståelse för företagarens arbetsförhållanden liksom för andra grupper som arbetar självständigt. Myndigheter som Försäkringskassan och Skatteverket behöver bli mera inriktade på att informera och hjälpa företagen, så att färre hamnar i problem på grund av formaliafel. Småföretagare behöver ofta hantera arbetet, ta ansvar som chef och dessutom ta hand om pappersarbete gentemot myndigheter. Systemen behöver utformas bättre så att de ger god skydd för den typiska företagaren som inte har tid att sätta sig in i alla detaljer kring socialförsäkringssystemets utformning. En aktuell förändring är att sjukpenninggrundande inkomst för den som har inkomst av näringsverksamhet utgår från antingen huvudregeln (baserat på fastställda deklaraionsuppgifter) eller alternativregeln (beräkningsunderlaget utgår från inkomsten av aktiv näringsverksamhet enligt senast beslut om slutlig skatt samt underlag avseende utvecklingen under tiden därefter). Försäkringskassan ska vid beslut om sjukpenninggrundande inkomst alltid besluta om det högsta av huvudregeln eller alternativregeln. Denna förändring är ett steg i rätt riktning. Inte bara reglerna utan också myndighetspersonalens implementering av dem, behöver bli mera företagarvänliga. I synnerhet många kvinnor som vill driva egna företag avskräcks från att göra detta på dagens regelverk som inte är optimalt utformat för företagare. En särskild fråga är att modernisera socialförsäkringsskyddet för gravida. Framför allt reglerna om graviditetspenning behöver i högre utsträckning än i dag fungera ändamålsenligt för gravida arbetstagare och egenföretagare.
- **Systematiskt arbete med regelförenkling behövs** så att de som driver företag kan få enkla och förutsägbara regler att förhålla sig till. Om så sker kan företagare få mera tid till sömn och vila, och med mindre stress lyckas bättre i arbetet. Småföretagarnas Riksförbund är medlem i Näringslivets Regelnämnd, NNR och vi har aktivt medverkat i

framtagandet av en lista över näringslivets mest prioriterade regelförbättringsförslag. Förslagen återfinns inom områdena skatt, miljö och god myndighetsutövning. Förslagen skulle, om de genomfördes, underlätta för många företag i de flesta branscher och därmed få en stor sammantagen effekt för näringslivet. Implementeringen av regelförenklingar dröjer dock, och nya regelverk läggs till hela tiden. Staten som ytterst är ansvarig för reglerna som gäller i Sverige behöver ha övergripande bild över hur samtliga regelverk påverkar företagen, så att det går att mäta och styra mot minskad total regelbörda. Regeringens nuvarande Implementeringsråd, som Småföretagarnas Riksförbund deltar med expertis till, är ett steg i denna riktning. Regelkrånglet är utan tvekan en klart hämmande faktor som motverkar ekonomisk tillväxt. Regering och politik i Sverige har en svår uppgift i att både hantera motsträviga svenska myndigheter och EU-kommissionens regeliver.

- **Underlätta företagare tillvaro, med färre kontroller, minskade skatter och färre pålagor**, så det blir fler som lockas till att driva och expandera företag. Företagande och intresset för det redan är svikande i Sverige. Regelverk som gör det krångligare, dyrare och mindre lockande att vara företagsam måste undvikas. De individer som väljer livet som företagsamma spelar en avgörande roll sett till att skapa förutsättningar på arbetsmarknaden. Det behöver bli mera attraktivt att driva eget, inte mindre.
- **Kommunala tillsynsavgifter får inte tas ut om inte tillsyn sker och måste minimeras**, då detta är en extra pålaga ovanpå alla skatter och regelverk som företagen redan behöver förhålla sig till. Att ta betalt enbart för något som gjorts låter som en självklarhet vilket det inte är. De timkostnader som tas ut för tillsyn och kontroller ofta betydligt högre än kommunernas verkliga kostnader varför tillsyn och tillståndsavgifter kan bli en dyr affär för många företag. Småföretagarnas Riksförbund vill se dessa avgifter minska. Om avgifter tas ut när tillsyn inte görs, eller som är högre än kostnaden för tillsyn, kan detta likställas med indirekt kommunal bolagsbeskattning. En indirekt bolagsbeskattning genom tillsynsavgifter är orimligt, detta är en extra pålaga ovanpå alla skatter och regelverk som företagen redan behöver förhålla sig till.
- **Lagen om offentlig upphandling behöver anpassas till småföretagen**, vilket stärker det lokala ekosystemet av småföretag i kommunen samtidigt som det bidrar till bättre förutsättningar att få valuta för offentliga medel. En stor utmaning är att många upphandlingar har inga eller ett företag som deltar bara, lägre trösklar leder till att fler småföretag kan delta i upphandlingar. Krångliga regler, irrelevanta krav och omfattande administration har sedan länge skrämt bort många mindre företag från den offentliga upphandlingsbranschen. I praktiken utestängs många redan genom kravet på att det ska finnas kollektivavtal eller motsvarande. Småföretagarnas Riksförbund anser att småföretagens möjligheter att delta i offentlig upphandling skulle förbättras avsevärt genom a) enklare förfrågningsunderlag och b) slopande av orealistiska omsättningskrav.

- **Gör det enklare för småföretag att investera i andra småföretag,** så kapitalförsörjningen kommer i gång. Problemen är idag omfattande. Främst små företag, tjänsteföretag, företag på glesbygd och företag drivna av kvinnor och utlandsfödda har i dagsläget problem med finansiering. Banker upplevs av många företagare ha en rigid inställning som skapar tillväxthinder. I många fall ställs krav på personlig borgen och inteckning av hus/lägenhet, även vid lån till aktiebolag. Idag gynnar skattesystemet investeringar som görs med lånat kapital eller med återinvesterade vinster. Anledningen är att företagen får göra avdrag för ränteutgifter men inte för utdelningar. Komplexiteten är idag mycket stor vilket skapar osäkerheter och kostnader med bokföring för företagen. I normalfallet beskattas kapitalvinster och utdelningar med 30 procent i Sverige. För delägare i onoterade fåmansföretag som är aktiva i bolagets verksamhet är beskattningen betydligt mera komplicerad genom de så kallade 3:12-reglerna. Faktorer som ägarstruktur, löneuttag och kommunala skatter gör att skatten kan variera från 20 till knappt 55 procent. Skatten på utdelningar i Sverige är högre än i omvärlden i praktiken och dessutom mycket komplicerat särskilt för småföretagare att hantera. Det är problematiskt att pengar som skapats i en verksamhet först behöver beskattas innan det investeras i nästa. Tillväxten skulle ta fart betydligt om det gick att investera pengarna i nästa verksamhet utan att skatt utgick. När investeringen realiseras utgår skatt, men mellan att värden skapas i ett bolag och de investeras i nästa är det fördelaktigt om skatt inte utgår. Ett betydligt enklare skattesystem behöver skapas som uppmuntrar att pengar som skapat i företagen återinvesteras i samma eller andra verksamheter, med minimal beskattning mellan.

Referenser

Arbetsförmedlingen statistik över inskrivna arbetslösa.

Andersson-Skog L, T Pettersson, H Strömberg och J Svanlund (2011). "I välfärdsstatens skugga – Företagandets genuskaraktär 1950–2005", Konferensdokumentation Kvinnors företagande – forskning, politik och praktik, Resultat från 10 forskningsprojekt, Vinnova, 2011-09-02.

Anxo D, T Ericson och A Mångs (2011). "Företagare på lika villkor – arbetsvillkor och familjeförhållanden för företagande kvinnor", Konferensdokumentation Kvinnors företagande – forskning, politik och praktik, Resultat från 10 forskningsprojekt, Vinnova, 2011-09-02.

Sanandaji, N. (2018). "The nordic glass ceiling", Cato Institute Policy Analysis, 835. SCB, befolkningsdatabas.

SCB företagsregistret, specialbeställda utdrag.

SCB, förvärvsfrekvens och arbetslöshet bland samtliga, inrikes födda samt utrikesfödda.

SCB, medelarbetstid (faktisk) per vecka för sysselsatta.

Småföretagarnas Riksförbund (2019). "De Företagsamma – Sveriges 350 000 Jobbskapare".

Velamuri M (2008). "Taxes, Health Insurance and Women´s Self-Employment", MPRA Paper No. 15731.

Wellington AJ (2001). "Health Insurance Coverage and Entrepreneurship", Contemporary Economic Policy, 19;4:465-478.

Appendix A. Sveriges kommuner rankade efter andel företagsamma per invånare i åldrarna 20–79 år

		Företagsamma per capita (näringsidkare med anställda per tusen invånare i åldrarna 20–79 år)
		Rankad från högst till lägst andel
1	Åre	85,3
2	Danderyd	82,5
3	Härjedalen	70,4
4	Malung-Sälen	69,7
5	Stockholm	68,2
6	Sorsele	65,8
7	Ekerö	65,3
8	Nacka	65,0
9	Båstad	64,9
10	Värmdö	64,6
11	Vaxholm	62,0
12	Arjeplog	61,9
13	Täby	61,9
14	Sotenäs	61,3
15	Borgholm	60,2
16	Lidingö	59,8
17	Ljusdal	59,7
18	Åsele	58,7
19	Vellinge	58,6
20	Strömstad	58,4
21	Kungsbacka	58,3
22	Berg	57,1
23	Österåker	56,1
24	Älvdalen	56,0
25	Solna	55,9
26	Storuman	55,8

27	Tanum	55,7
28	Stenungsund	55,5
29	Trosa	55,2
30	Orust	55,0
31	Vallentuna	54,6
32	Rättvik	54,1
33	Lomma	53,0
34	Dorotea	52,6
35	Simrishamn	52,6
36	Ragunda	52,4
37	Norrtälje	52,1
38	Sollentuna	51,8
39	Jokkmokk	51,5
40	Mora	51,5
41	Strömsund	51,3
42	Älvsbyn	50,8
43	Härryda	50,3
44	Gnosjö	50,2
45	Vadstena	50,1
46	Håbo	49,8
47	Höganäs	49,7
48	Möln dal	49,7
49	Ängelholm	49,6
50	Kiruna	49,6
51	Sigtuna	49,5
52	Kungälv	49,4
53	Gotland	49,2
54	Vilhelmina	49,2
55	Varberg	48,3
56	Norsjö	48,3
57	Uddevalla	48,2
58	Vara	48,1
59	Nykvarn	48,1
60	Huddinge	48,0
61	Strängnäs	48,0

62	Alingsås	47,9
63	Östersund	47,9
64	Pajala	47,8
65	Torsby	47,8
66	Helsingborg	47,7
67	Tyresö	47,6
68	Lekeberg	47,5
69	Falkenberg	47,2
70	Bollnäs	47,2
71	Vindeln	47,1
72	Laholm	47,1
73	Tomelilla	47,0
74	Lerum	46,8
75	Vansbro	46,8
76	Krokom	46,8
77	Söderköping	46,7
78	Tjörn	46,7
79	Ystad	46,6
80	Vimmerby	46,5
81	Öckerö	46,4
82	Tranås	46,2
83	Sundsvall	46,1
84	Kävlinge	46,0
85	Göteborg	46,0
86	Sunne	45,9
87	Lycksele	45,8
88	Gislaved	45,8
89	Gällivare	45,7
90	Dals-Ed	45,7
91	Enköping	45,7
92	Leksand	45,6
93	Karlstad	45,6
94	Värnamo	45,5
95	Sjöbo	45,5
96	Partille	45,4

97	Arvidsjaur	45,4
98	Lidköping	45,2
99	Borlänge	45,2
100	Sollefteå	45,2
101	Ydre	45,0
102	Gnesta	45,0
103	Kristianstad	44,7
104	Övertorneå	44,5
105	Hudiksvall	44,2
106	Nyköping	44,2
107	Västerås	44,2
108	Malmö	44,1
109	Munkedal	44,1
110	Knivsta	44,1
111	Kalmar	44,1
112	Jönköping	43,9
113	Orsa	43,7
114	Tingsryd	43,6
115	Laxå	43,5
116	Falun	43,5
117	Staffanstorps	43,3
118	Nordanstig	43,3
119	Haninge	43,2
120	Borås	43,2
121	Söderhamn	43,1
122	Burlöv	43,1
123	Bjurholm	43,0
124	Lysekil	42,9
125	Ovanåker	42,6
126	Markaryd	42,5
127	Mark	42,5
128	Valdemarsvik	42,4
129	Ånge	42,4
130	Mellerud	42,4
131	Nynäshamn	42,3

132	Årjäng	42,2
133	Essunga	42,1
134	Örnsköldsvik	42,1
135	Sala	42,1
136	Ulricehamn	41,9
137	Gävle	41,9
138	Västervik	41,8
139	Avesta	41,7
140	Skurup	41,7
141	Luleå	41,7
142	Hörby	41,7
143	Vårgårda	41,6
144	Säter	41,6
145	Norrköping	41,5
146	Halmstad	41,4
147	Grästorp	41,4
148	Örebro	41,4
149	Ödeshög	41,4
150	Upplands Väsby	41,3
151	Piteå	41,2
152	Överkalix	41,2
153	Bollebygd	40,9
154	Sölvesborg	40,9
155	Uppvidinge	40,8
156	Askersund	40,7
157	Växjö	40,7
158	Nora	40,7
159	Örkelljunga	40,6
160	Svedala	40,4
161	Kil	40,4
162	Karlshamn	40,4
163	Herrljunga	40,3
164	Arboga	40,3
165	Haparanda	40,3
166	Mörbylånga	40,1

167	Höör	40,0
168	Bräcke	40,0
169	Flen	39,9
170	Kinda	39,9
171	Aneby	39,7
172	Hässleholm	39,5
173	Sävsjö	39,5
174	Habo	39,5
175	Säffle	39,3
176	Södertälje	39,1
177	Gullspång	39,0
178	Mjölby	38,9
179	Linköping	38,6
180	Gagnef	38,6
181	Skara	38,6
182	Nordmaling	38,5
183	Oskarshamn	38,5
184	Åstorp	38,4
185	Vaggeryd	38,3
186	Skövde	38,2
187	Köping	38,1
188	Osby	38,1
189	Hedemora	38,1
190	Eda	38,0
191	Kristinehamn	37,9
192	Klippan	37,9
193	Upplands-Bro	37,8
194	Hjo	37,8
195	Trelleborg	37,6
196	Åmål	37,6
197	Järfälla	37,6
198	Eksjö	37,6
199	Falköping	37,5
200	Bengtstors	37,5
201	Katrineholm	37,5

202	Ljungby	37,4
203	Skellefteå	37,4
204	Karlskoga	37,3
205	Kramfors	37,3
206	Sundbyberg	37,2
207	Östhammar	37,2
208	Arvika	37,1
209	Eslöv	37,1
210	Härnösand	37,0
211	Storfors	37,0
212	Kungsör	37,0
213	Norberg	36,9
214	Hultsfred	36,8
215	Uppsala	36,8
216	Kalix	36,7
217	Vetlanda	36,7
218	Tierp	36,7
219	Nässjö	36,6
220	Heby	36,6
221	Lund	36,4
222	Ockelbo	36,4
223	Landskrona	36,4
224	Hallstahammar	36,4
225	Svalöv	36,4
226	Eskilstuna	36,3
227	Motala	36,2
228	Tibro	36,1
229	Hällefors	35,9
230	Åtvidaberg	35,8
231	Robertsfors	35,8
232	Ludvika	35,7
233	Karlskrona	35,7
234	Vingåker	35,6
235	Botkyrka	35,6
236	Svenljunga	35,5

237	Mariestad	35,2
238	Tidaholm	35,0
239	Timrå	35,0
240	Lilla Edet	34,9
241	Salem	34,9
242	Smedjebacken	34,9
243	Boden	34,9
244	Boxholm	34,8
245	Umeå	34,8
246	Götene	34,8
247	Hallsberg	34,8
248	Kumla	34,7
249	Tranemo	34,5
250	Ale	34,4
251	Färgelanda	34,0
252	Högsby	33,9
253	Lessebo	33,9
254	Vänersborg	33,8
255	Alvesta	33,8
256	Trollhättan	33,8
257	Fagersta	33,7
258	Lindesberg	33,5
259	Töreboda	33,3
260	Mullsjö	33,0
261	Älmhult	32,9
262	Östra Göinge	32,7
263	Ljusnarsberg	32,5
264	Hylte	32,4
265	Torsås	32,0
266	Skinnskatteberg	31,9
267	Hammarö	31,9
268	Karlsborg	31,8
269	Vännäs	31,8
270	Mönsterås	31,8
271	Grums	31,8

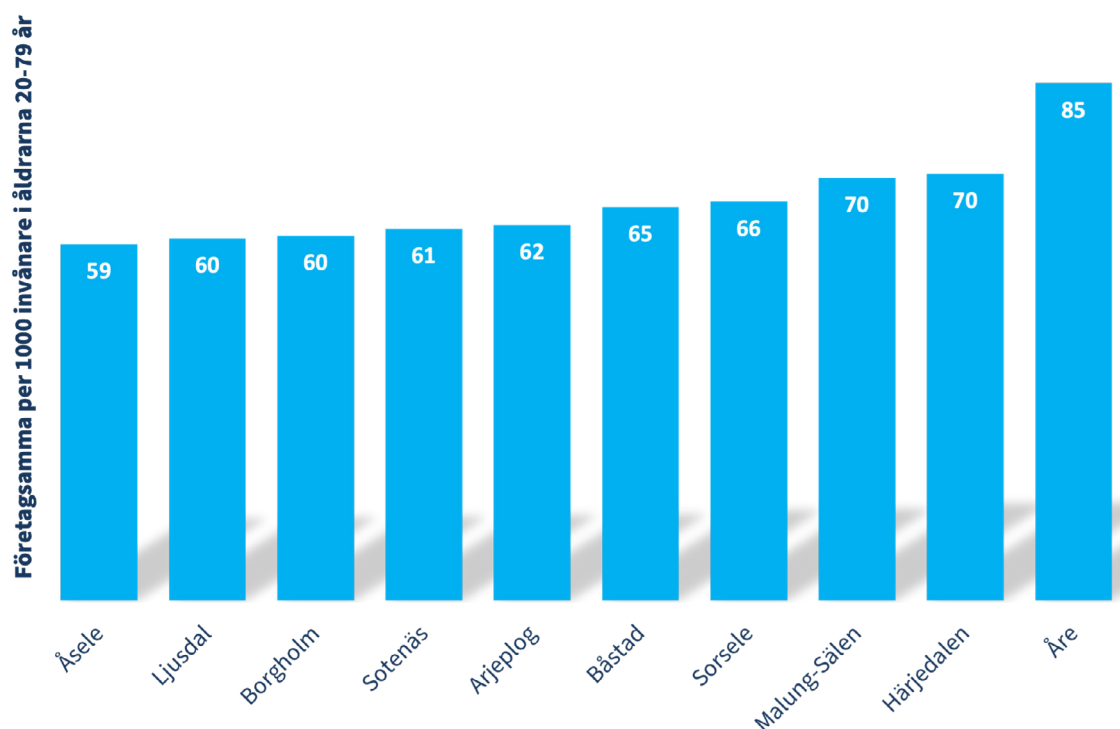
272	Nybro	31,8
273	Hagfors	31,5
274	Emmaboda	31,2
275	Ronneby	30,9
276	Bjuv	30,8
277	Sandviken	29,2
278	Perstorp	29,1
279	Hofors	28,8
280	Finspång	28,8
281	Filipstad	28,7
282	Degerfors	28,6
283	Bromölla	28,4
284	Olofström	27,9
285	Malå	27,9
286	Munkfors	27,6
287	Surahammar	27,2
288	Forshaga	26,4
289	Älvkarleby	24,1
290	Oxelösund	24,1

Appendix B. Utveckling av företagsamma i mindre städer och glesbygd

Det finns sammanlagt 134 kommuner i kategorin *mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner*. Något förenklat är det generella mönstret i Sverige att ju lägre befolkningstätheten är, desto större andel av befolkningen är försörjd med olika former av bidrag. Undantaget är *landsbygdskommuner med turismsektor* – turismen bidrar till så många arbetstillfällen att dessa kommuner klarar sig ovanligt väl.

Även om det har varit en nedgång i andelen företagsamma bland turismkommunerna, ligger dessa fortfarande i topp. I figur 13 visas *mindre städer och landsbygdskommuner* med högst frekvens av företagsamma, varav vissa också är turistorter.

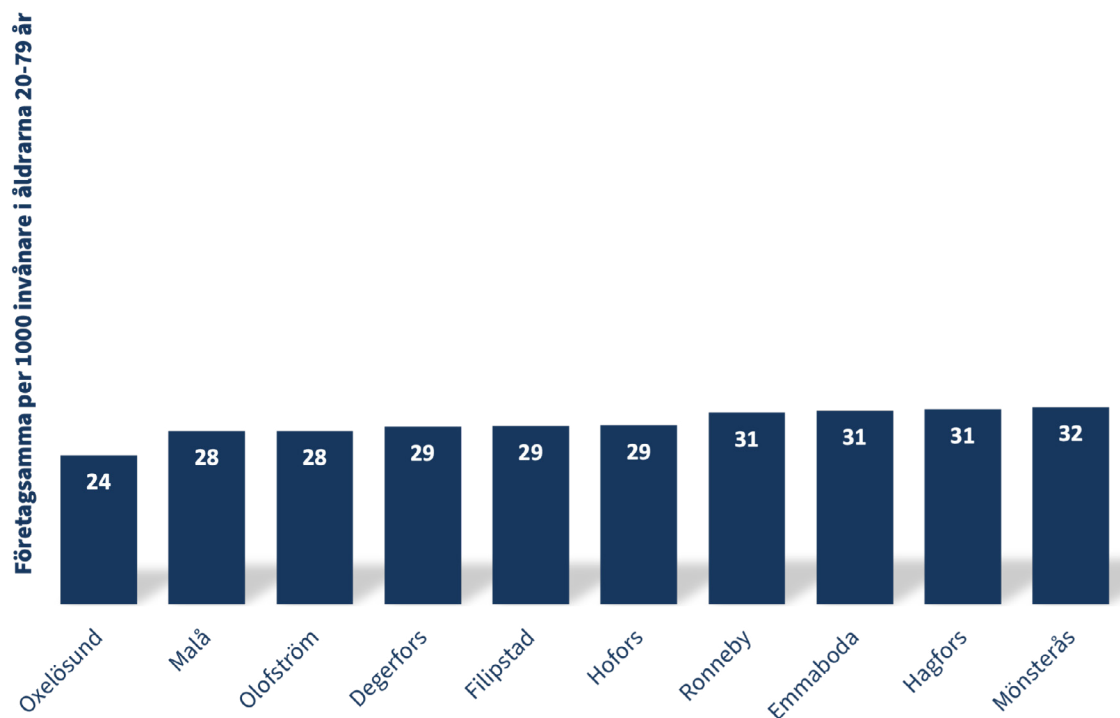
Figur 13. Mindre städer & landsbygds-kommuner med högst frekvens företagsamma

På första plats finns Åre, där 8,5 procent av de vuxna driver privata arbetsplatser - detta är den kommun med högst andel företagsamma i hela Sverige. Härjedalen och Malung-Sälén ligger också bra till, med 7 procent av vuxna som företagsamma. Nivån är omkring eller högre än 6 procent i Sorsele, Båstad, Arjeplog, Sotenäs, Borgholm, Ljusdal och Åsele.

I figur 14 visas *mindre befolkningstäta kommuner* med lägst andel företagsamma, många av dessa är före detta bruksorter. Skillnaden i koncentrationen av företagsamma är betydande. Oxelösund har lägst andel företagsamma 2,4 procent. Även nationellt är denna tillsammans med Älvkarleby den lägsta nivån i Sverige. Malå, Olofström, Degerfors, Filipstad och Hofors har alla mindre än 3 procent av de vuxna som driver privata arbetsplatser. Nivån är strax över 3 procent i Ronneby, Emmaboda, Hagfors och Mönsterås.

Figur 14. Mindre städer & landsbygds-kommuner med lägst frekvens företagsamma

En relevant fråga är hur förutsättningarna för företagande i de glesbefolkade kommunerna kan stärkas. En framgångsväg kan vara att stärka den digitala infrastrukturen, så att arbete på distans blir mer attraktivt i de glesbefolkade delarna av landet. I så fall integreras de glesbefolkade delarna av landet mera i den nationella och internationella marknaden, och individer som säljer sina tjänster på distans kan dra nytta av till exempel lägre boende- och lokalkostnader i glesbefolkade kommuner. Utbyggd digital infrastruktur som stärker möjligheten till distansarbete samt renässans för industriell tillväxt är det som behövs.

På så sätt kan också bruksorterna få ett lyft för företagsamheten – vilket skulle hjälpa de kommuner som idag kämpar med stora utanförskap. Digitaliseringen är dock inte den enda faktorn av betydelse här:

Bättre kompetensförsörjning, i form av reformerad yrkesutbildning och genom införande av ett lärlingsprogram med inspiration från länder som Danmark, Tyskland, Schweiz, och Nederländerna är en del av lösningen – då det kan bädda för att fler får nödvändiga kunskaper och erfarenheter för att jobba med glesbygdens mindre och medelstora företag.

Den fysiska infrastrukturen i form av transportsystem, skolor, vård med mera är också viktig. Småföretagarnas Riksförbund menar att det finns allvarliga brister i offentlig service i landets glesbefolkade kommuner, till exempel en långsam responstid för 112-larm. I många glesbefolkade kommuner med stora avstånd finns bara någon enstaka polispatrull, vilket leder till att företagare ofta inte får tillräckligt snabbt skydd mot brott.

Äganderätten till skog och mark är också en relevant fråga, det finns idag omfattande begränsningar som ytterligare tynger ned redan pressade företagare i gröna näringar. Småföretagarnas Riksförbund menar att Sverige över lag behöver en näringspolitik som anammar ny industrialisering. Bättre kompetensförsörjning, i form av reformerad yrkesutbildning och genom införande av ett lärlingsprogram med inspiration från länder som Danmark, Tyskland, Schweiz, och Nederländerna är en del av lösningen – då det kan bädda för att fler får nödvändiga kunskaper och erfarenheter för att jobba med glesbygdens mindre och medelstora företag.

Turismen ska självklart stimuleras, men det kan inte vara den enda lösningen för de glesbefolkade kommunerna i Sverige. Näringspolitiken måste öppnas upp för den omfattande tillväxtpotential som finns i landets mer glesbefolkade kommuner.

Kommun	Företagsamma per capita (näringsidkare med anställda per tusen invånare i åldrarna 20–79 år) Rankad från högst till lägst andel
Åre	85,3
Härjedalen	70,4
Malung-Sälen	69,7
Sorsele	65,8
Båstad	64,9
Arjeplog	61,9
Sotenäs	61,3
Borgholm	60,2
Ljusdal	59,7
Åsele	58,7
Strömstad	58,4
Älvdalen	56,0
Storuman	55,8
Tanum	55,7
Orust	55,0
Rättvik	54,1
Dorotea	52,6
Simrishamn	52,6
Ragunda	52,4
Norrtälje	52,1
Jokkmokk	51,5
Mora	51,5
Strömsund	51,3
Gnosjö	50,2
Vadstena	50,1
Kiruna	49,6
Gotland	49,2
Vilhelmina	49,2
Varberg	48,3

Norsjö	48,3
Vara	48,1
Pajala	47,8
Torsby	47,8
Falkenberg	47,2
Bollnäs	47,2
Tomelilla	47,0
Vansbro	46,8
Tjörn	46,7
Ystad	46,6
Vimmerby	46,5
Tranås	46,2
Sunne	45,9
Lycksele	45,8
Gislaved	45,8
Gällivare	45,7
Dals-Ed	45,7
Leksand	45,6
Värnamo	45,5
Arvidsjaur	45,4
Lidköping	45,2
Sollefteå	45,2
Ydre	45,0
Övertorneå	44,5
Hudiksvall	44,2
Nyköping	44,2
Munkedal	44,1
Orsa	43,7
Falun	43,5
Nordanstig	43,3
Söderhamn	43,1
Lysekil	42,9
Ovanåker	42,6
Markaryd	42,5
Ånge	42,4

Mellerud	42,4
Årjäng	42,2
Essunga	42,1
Örnsköldsvik	42,1
Västervik	41,8
Avesta	41,7
Vårgårda	41,6
Ödeshög	41,4
Piteå	41,2
Överkalix	41,2
Karlshamn	40,4
Arboga	40,3
Haparanda	40,3
Höör	40,0
Flen	39,9
Sävsjö	39,5
Säffle	39,3
Gullspång	39,0
Skara	38,6
Oskarshamn	38,5
Skövde	38,2
Osby	38,1
Hedemora	38,1
Eda	38,0
Hjo	37,8
Åmål	37,6
Eksjö	37,6
Falköping	37,5
Bengtsfors	37,5
Katrineholm	37,5
Ljungby	37,4
Skellefteå	37,4
Karlskoga	37,3
Kramfors	37,3
Arvika	37,1

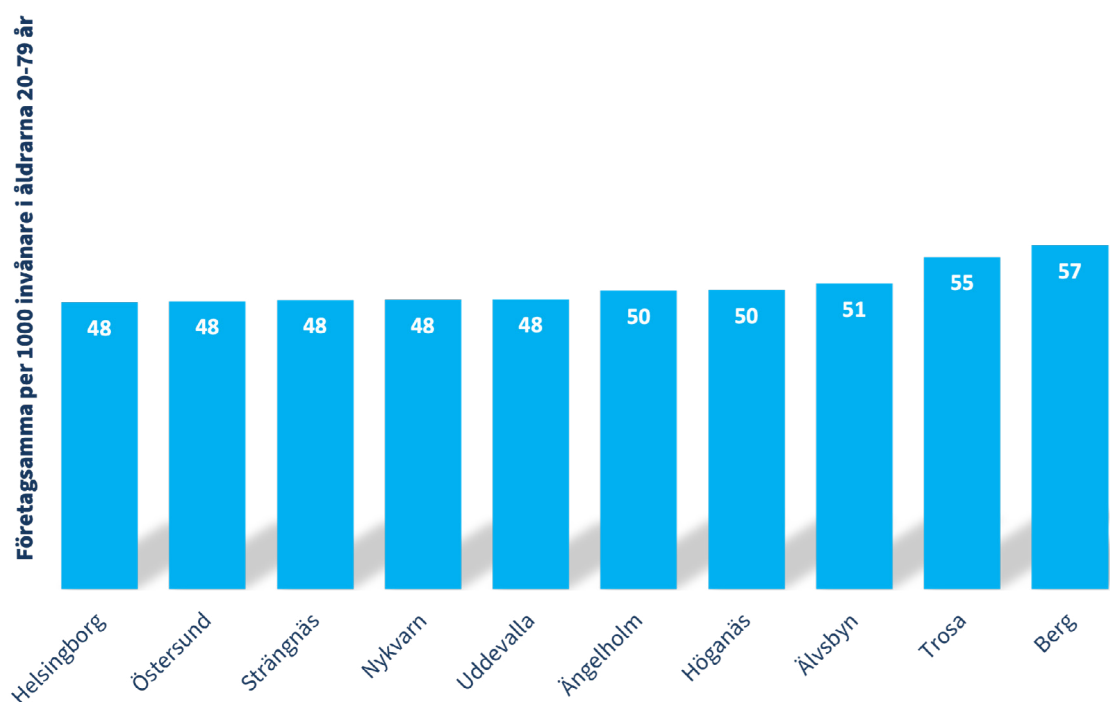
Härnösand	37,0
Storfors	37,0
Kungsör	37,0
Norberg	36,9
Hultsfred	36,8
Kalix	36,7
Vetlanda	36,7
Tibro	36,1
Hällefors	35,9
Ludvika	35,7
Karlskrona	35,7
Vingåker	35,6
Mariestad	35,2
Tidaholm	35,0
Smedjebacken	34,9
Boxholm	34,8
Götene	34,8
Färgelanda	34,0
Högsby	33,9
Fagersta	33,7
Töreboda	33,3
Älmhult	32,9
Ljusnarsberg	32,5
Skinnskatteberg	31,9
Karlsborg	31,8
Mönsterås	31,8
Hagfors	31,5
Emmaboda	31,2
Ronneby	30,9
Hofors	28,8
Filipstad	28,7
Degerfors	28,6
Olofström	27,9
Malå	27,9
Oxelösund	24,1

Appendix C. Utveckling av företagsamma i och nära större städer

I Sverige finns 110 kommuner som kategoriseras som *större städer och kommuner nära större stad*. Denna grupp utgör mellansegmentet mellan storstad och glesbygd. Bland dessa kommuner finns stora variationer i andelen företagsamma. I figur 15 visas de tio kommuner i gruppen som har högst andel företagsamma per capita.

På topp hamnar liksom tidigare år Berg, där 5,7 procent av de vuxna är företagsamma. I Trosa på andra plats är andelen 5,5 procent. I Älvsbyn, Höganäs, Ängelholm, Uddevalla, Nykvarn, Strängnäs, Östersund och Helsingborg är andelen omkring 5 procent.

Figur 15. Större städer & kommuner nära större stad med högst frekvens företagsamma

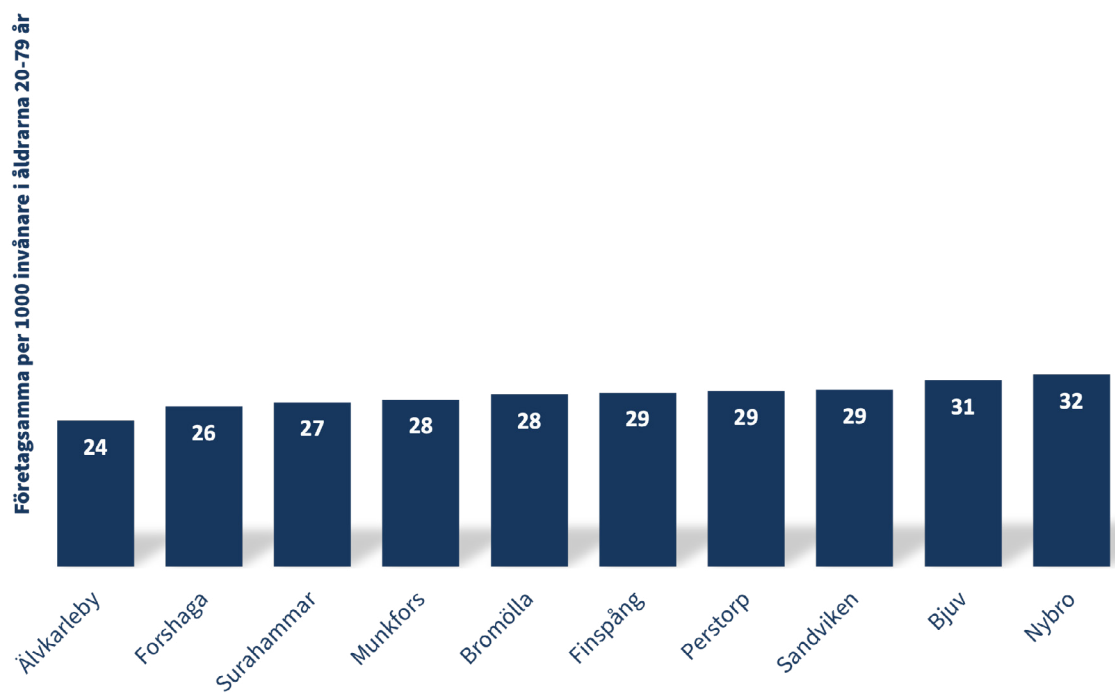
De kommuner där andelen företagsamma är omkring eller rentav lägre än 3 procent har en allvarlig brist på arbetsplatser. Det är indikation på svagt ekosystem av lokala företagare - vilket bäddar för stagnerande tillväxt och brist på jobbskapande.

Figur 16 visar de tio kommunerna i gruppen som har lägst andel företagsamma. Älvkarleby har lägst andel, och tillsammans med Oxelösund som tidigare nämnt delat lägst andel i hela landet, då bara 2,4 procent av de vuxna driver privata arbetsplatser. Andelen är under 3 procent även i Forshaga, Surahammar, Munkfors, Bromölla, Finspång, Perstorp och Sandviken. I Bjuv och Nybro är det enbart strax över 3 procent av vuxna som driver privata arbetsplatser. De kommuner där andelen företagsamma är omkring eller rentav lägre än 3 procent har en allvarlig brist på arbetsplatser. Det är indikation på svagt ekosystem av lokala företagare - vilket bäddar för stagnerande tillväxt och brist på jobbskapande.

Det lokala företagsklimatet består inte enbart av skillnader i hur kommunala tjänstepersoner hanterar företagsärenden, utan också i de nätverk av företag som finns och deras samspel med varandra. Kommuner med en längre tradition av företagande och samverkan mellan de lokala företagen tenderar att ha fler aktiva företagare och därmed bättre villkor på arbetsmarknaden.

Gemensamt för många kommuner i denna grupp förefaller vidare vara att man historiskt varit bruksorter och där även om bruken är borta så finns rester av en tidigare kultur kvar. I kommuner som har starka små och medelstora företag finns ofta större möjligheter för nya företag att växa fram, eftersom det finns fler aktörer att marknadsföra företagstjänster till. Fler företagsamma är en viktig målsättning för kommuner att verka för, då det i grunden handlar om att skapa ett starkare ekosystem bland lokala små och medelstora företag.

Figur 16. Större städer & kommuner nära större stad med lägst frekvens företagsamma

Kommun	Företagsamma per capita (näringsidkare med anställda per tusen invånare i åldrarna 20–79 år) Rankad från högst till lägst andel
Berg	57,1
Trosa	55,2
Älvsbyn	50,8
Höganäs	49,7
Ängelholm	49,6
Uddevalla	48,2
Nykvarn	48,1
Strängnäs	48,0
Östersund	47,9
Helsingborg	47,7
Lekeberg	47,5
Vindeln	47,1
Laholm	47,1
Krokom	46,8
Söderköping	46,7
Sundsvall	46,1
Enköping	45,7
Karlstad	45,6
Sjöbo	45,5
Borlänge	45,2
Gnesta	45,0
Kristianstad	44,7
Västerås	44,2
Knivsta	44,1
Kalmar	44,1
Jönköping	43,9
Tingsryd	43,6
Laxå	43,5
Borås	43,2

Bjurholm	43,0
Mark	42,5
Valdemarsvik	42,4
Sala	42,1
Ulricehamn	41,9
Gävle	41,9
Luleå	41,7
Hörby	41,7
Säter	41,6
Norrköping	41,5
Halmstad	41,4
Grästorp	41,4
Örebro	41,4
Sölvesborg	40,9
Uppvidinge	40,8
Askersund	40,7
Växjö	40,7
Nora	40,7
Örkelljunga	40,6
Kil	40,4
Herrljunga	40,3
Mörbylånga	40,1
Bräcke	40,0
Kinda	39,9
Aneby	39,7
Hässleholm	39,5
Habo	39,5
Södertälje	39,1
Mjölby	38,9
Linköping	38,6
Gagnef	38,6
Nordmaling	38,5
Åstorp	38,4
Vaggeryd	38,3
Köping	38,1

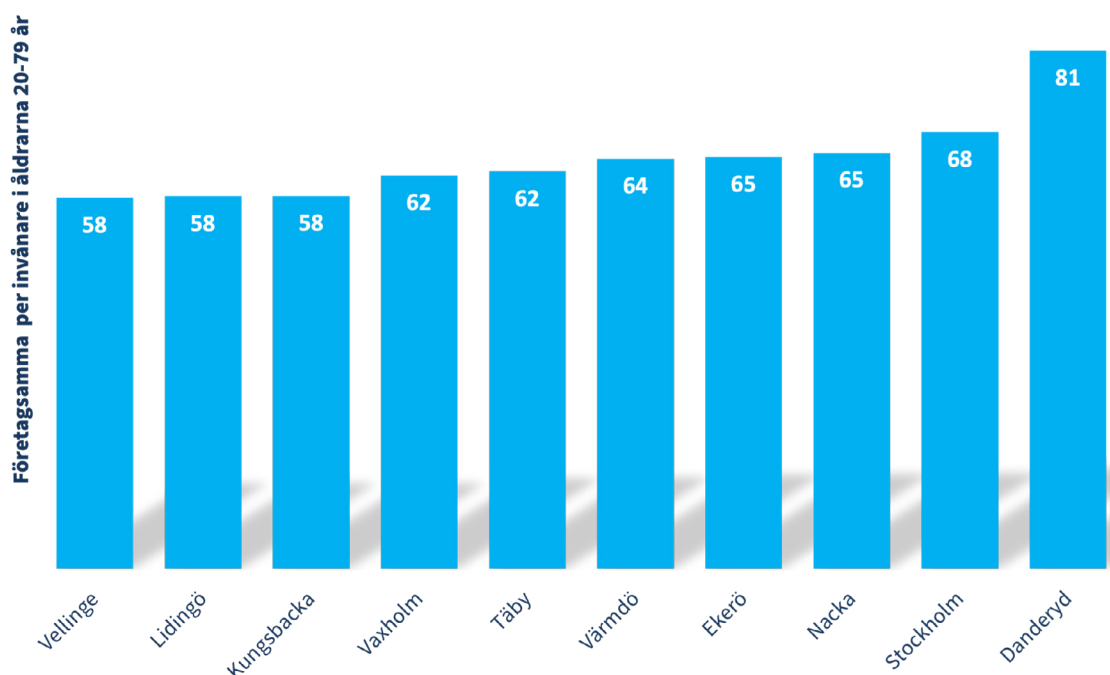
Kristinehamn	37,9
Klippan	37,9
Östhammar	37,2
Eslöv	37,1
Uppsala	36,8
Tierp	36,7
Nässjö	36,6
Heby	36,6
Lund	36,4
Ockelbo	36,4
Landskrona	36,4
Hallstahammar	36,4
Svalöv	36,4
Eskilstuna	36,3
Motala	36,2
Åtvidaberg	35,8
Robertsfors	35,8
Svenljunga	35,5
Timrå	35,0
Boden	34,9
Umeå	34,8
Hallsberg	34,8
Kumla	34,7
Tranemo	34,5
Lessebo	33,9
Vänersborg	33,8
Alvesta	33,8
Trollhättan	33,8
Lindesberg	33,5
Mullsjö	33,0
Östra Göinge	32,7
Hylte	32,4
Torsås	32,0
Hammarö	31,9
Vännäs	31,8

Grums	31,8
Nybro	31,8
Bjuv	30,8
Sandviken	29,2
Perstorp	29,1
Finspång	28,8
Bromölla	28,4
Munkfors	27,6
Surahammar	27,2
Forshaga	26,4
Älvkarleby	24,1

Appendix D. Utveckling av företagsamma i och nära storstäder

Storstadskommuner och storstadsnära kommuner i Sverige utgörs av Stockholm, Göteborg, Malmö samt kommunerna runt dessa städer. Sammanlagt finns 46 kommuner i denna grupp. I figur 17 visas de tio kommuner i gruppen som har högst andel företagsamma. I topp hamnar liksom tidigare år Danderyd, där är hela 8,1 procent av de vuxna är företagsamma vilket näst efter Åre är högst i landet. Huvudstadskommunen Stockholm har 6,8 procent företagsamma, medan Nacka och Värmdö har 6,5 procent. I Täby, Vaxholm, Kungsbacka, Lidingö och Vellinge är andelen omkring 6 procent.

Figur 17. Storstäder & storstadsnära kommuner med högst frekvens företagsamma

En jämförelse av de tre storstäderna visar att bara 4,6 procent av de vuxna är företagsamma i Göteborg och 4,5 procent i Malmö, klart lägre än 6,8 procent i Stockholm. Sveriges näst största och tredje största stad har en uppenbar brist på företagsamma, trots att de är högskolestäder, med hamnar och omfattande handel med omvärlden.

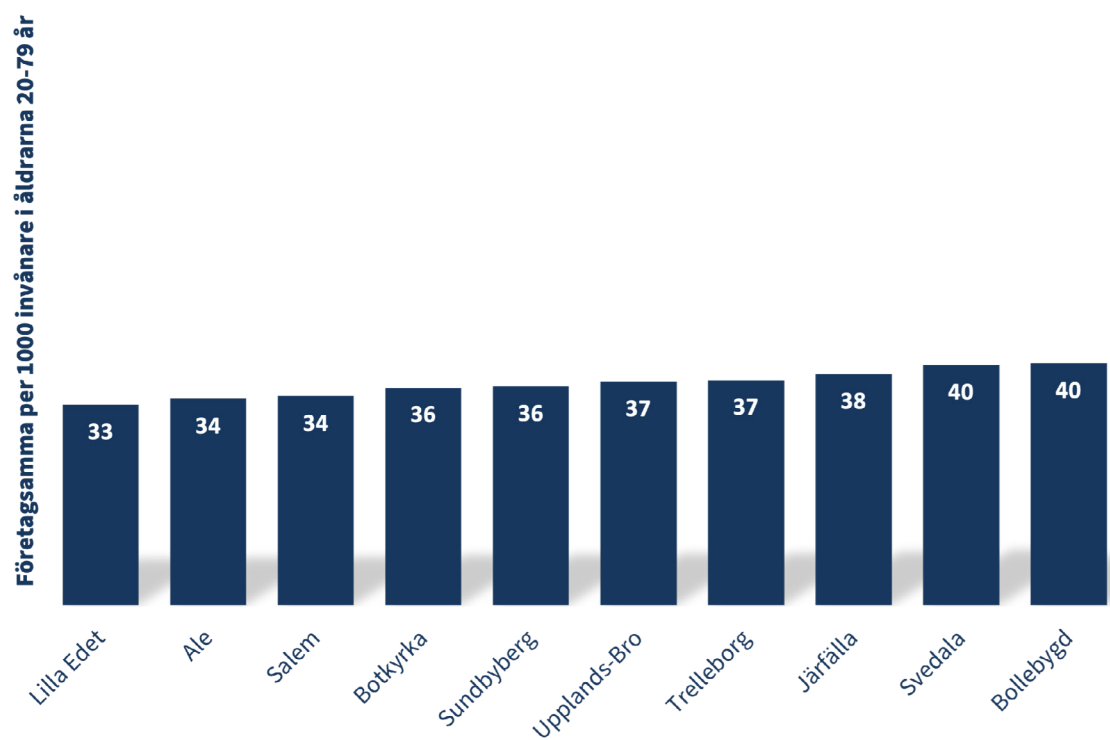
En jämförelse av de tre storstäderna visar att bara 4,6 procent av de vuxna är företagsamma i Göteborg och 4,5 procent i Malmö, klart lägre än 6,8 procent i Stockholm. Sveriges näst största och tredje största stad har en uppenbar brist på företagsamma, trots att de är högskolestäder, med hamnar och omfattande handel med omvärlden. Malmö har dessutom fördelen av att vara nära integrerad med Danmarks huvudstad Köpenhamn.

I figur 18 visas de tio kommunerna i gruppen som har lägst andel företagsamma. Det är Lilla Edet som liksom förra året har lägst andel, 3,3 procent av de vuxna driver privata arbetsplatser. Nivån är också under 4 procent i Ale, Salem, Botkyrka, Sundbyberg, Uppsala-Bro, Trelleborg och Järfälla. I Svedala och Bollebygd är nivån 4 procent.

Skillnaderna är stora bland kommuner i Stockholmsregionen, vilket också reflekteras i dessa kommuners socioekonomiska status. De ekonomiskt starkare kommunerna i Stockholms län har en hög koncentration av företagsamma medan de med lägre genomsnittliga inkomster har en betydligt lägre nivå. Detta är en tydlig indikation på att företagsamma inte bara bidrar med jobbskapande, utan också spelar en avgörande roll för välbefinnandets utvecklingen. Det kan även vara så att företagsamma söker sig till kommuner med en starkare företagarkultur.

Det finns mycket som kan göras för att stärka företagandets villkor i storstäderna och deras kranskommuner, där frågan om tryggheten från kriminalitet, det vill säga utsatthet för brott, är bland de främsta. Trygghet är en nödvändig komponent för ett välfungerande samhälle. Stärkt trygghet behövs i hela Sverige, särskilt i storstäderna och i en del av deras kranskommuner som har omfattande problem med kriminella element.

Figur 18. Storstäder & storstadsnära kommuner med lägst frekvens företagsamma

Kommun	Företagsamma per capita (näringsidkare med anställda per tusen invånare i åldrarna 20–79 år) Rankad från högst till lägst andel
Danderyd	81,2
Stockholm	68,4
Nacka	65,2
Ekerö	64,6
Värmdö	64,3
Täby	62,2
Vaxholm	61,6
Kungsbacka	58,4
Lidingö	58,4
Vellinge	58,1
Österåker	55,9
Stenungsund	55,8
Solna	55,3
Vallentuna	53,5
Sollentuna	52,6
Lomma	50,7
Härryda	50,3
Kungälv	50,0
Mölndal	49,9
Håbo	49,4
Sigtuna	48,0
Huddinge	47,6
Tyresö	47,5
Öckerö	46,0
Göteborg	45,8
Alingsås	45,8
Lerum	45,4
Kävlinge	45,4

Partille	45,1
Burlöv	44,9
Malmö	44,7
Staffanstorps	43,9
Haninge	43,4
Nynäshamn	42,5
Upplands Väsby	41,2
Skurup	40,3
Bollebygd	39,8
Svedala	39,5
Järfälla	38,0
Trelleborg	37,0
Upplands-Bro	36,8
Sundbyberg	36,0
Botkyrka	35,7
Salem	34,4
Ale	33,9
Lilla Edet	32,9

Grafisk design och layout:
Andreea-loana Sutac